

ACTA DE LA XIV ASSEMBLEA DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE MUNICIPIS I COMARQUES

Reunits el dia 1 d'octubre de l'any 2011, a l'Auditori de Caixa Fòrum, ubicat a Barcelona, per celebrar en sessió ordinària l'Assemblea de l'ACM convocada d'acord amb els Estatuts i el Reglament intern redactat per tal de desenvolupar-la, s'inicia la sessió quan són les 10.00h, un cop comprovat el quòrum establert en l'article 20 dels vigents estatuts.

Josep Maria Matas:

Bon dia a tothom, iniciem l'acte de constitució de la mesa, que és un acte formal donant la benvinguda al president de la Generalitat de Catalunya: president gràcies per ser aquí avui, sé que és un dia molt complicat perquè tens algun tema que convé que hi vagis, el mateix que l'alcalde de Barcelona, Xavier: gràcies per ser aquí. Sé que avui heu fet un gran esforç, s'agraeix. Presidents de les diputacions, president Esteve, expresidents de l'ACM, companys i amics.

Iniciem l'acte fent la constitució de la mesa, que d'acord amb l'article 3 del reglament de l'assemblea i a proposta de comitè executiu de l'entitat cal procedir amb la ratificació dels membres de la mesa. La proposta que s'eleva a l'assemblea és: president de la mesa Joan Sabanza, vice president primer, Josep Salom, vicepresident segon, Josep maria Tost i secretari jo mateix (Josep Maria Matas).

En tot cas formalment s'hauria de votar, si no hi ha cap esmena donariem per constituïda la mesa, i agrairia als membres de la mateixa que pugessin.

Salvador Esteve:

Bon dia: Molt Honorable President, Excel·lentíssim Alcalde de Barcelona, Honorable conseller, companys presidents de les diputacions de Tarragona i de Lleida, alcalde de Girona, amics, amigues, alcaldes, alcaldesses, expresidents de l'ACM - estatus en el que aviat em convertiré -, aviat seré assegut entre vosaltres, president de la Federació de Municipis de Catalunya, secretari general de la UGT, companys, tots plegats moltes gràcies per ser aquí. En la festa major del municipalisme, que ens dóna l'oportunitat de compartir una estona per projectar-nos cap el futur amb molta força i continuar en aquesta tasca en la qual jo, com molts de vosaltres, he consagrat tota la vida amb la causa del municipalisme. Creiem que un país per anar endavant necessita dels ajuntaments, necessita de vosaltres que dediqueu molts esforços als vostres ciutadans de la manera més directa possible. Per tant molt benvinguts aquí i moltes gràcies per ser-hi. Gràcies a l'esforç que sé que feu President per ser aquí, que heu volgut compartir aquesta estona amb nosaltres perquè sou conscient del que representen els municipis per un país. A continuació ens dirigirà unes paraules el Molt Honorable President de la Generalitat, però abans demanem a l'Excel·lentíssim Alcalde de Barcelona, Xavier Trias, que com amfitrió, estem a la seva ciutat, ens dirigeixi una paraules.

Xavier Trias:

President, conseller, alcaldes, alcaldesses, regidors, gràcies a tots. Benvinguts a la ciutat de Barcelona. És un dia especial, no sé si altres cops l'alcalde de Barcelona havia donat la benvinguda, però si és la primera vegada per mi com alcalde i ho faig com una cosa que és nova i insòlita: com a membre de l'ACM i per tant és un especial il·lusió i satisfacció. Ahir vam aprovar-ho i per tant aquesta és una situació nova, especial. Es dóna també a nivell de Girona, i per mi és un orgull i una satisfacció que la ciutat de Barcelona, la capital de Catalunya, formi part de l'ACM; nosaltres també estàvem a la Federació de Municipis: saludo el seu president i nosaltres creiem que hem de fer de capital de Catalunya, de pont d'entesa, creiem que hi hagi dues entitats representatives no és res d'especial, sinó que el que permet és fer força, anar units. Ser capaços de coordinar-nos i treballar conjuntament, ja que tenim molts reptes de futur, tenim moltes coses per fer i decidir. Tenim una situació complexa, d'un moment difícil, un moment econòmicament molt difícil que el patim els ajuntaments, la Generalitat no és que la pateixi, ens ho fa patir. Ho pateix i ens ho fa patir, però la veritat és que els ajuntaments passen una situació difícil, complexa. Tots sabem que tenim un mal finançament, tots sabem que s'hauria d'anar a un canvi de

finançament i que hem de lluitar, buscar acord, anar junts i ser capaços d'avançar. Amb tot això dir-vos que des de la capital de Catalunya estem al servei de la resta de Catalunya, dels ajuntaments, no volem ser l'ajuntament que vol tenir un paper preponderant, que tenim un paper de capital, no ens enganyem, i és bo que el tinguem. Però nosaltres el que estem és per col·laborar, per ajudar, per fer pinya amb la resta d'ajuntaments per tirar endavant els problemes que tenim, per ser capaços d'afrontar una situació molt difícil, quasi d'emergència nacional. I per tant sap el president, i sabeu tots els alcaldes, que des de Barcelona estem al servei del país, des de l'exigència apretarem la Generalitat però sent conscients i no sent irracionals, sabent quina situació es viu, quina situació tenim, fent pinya i intentant fer una cosa que és la bàsica, que és apretar-nos el cinturó tots plegats. Però jo crec que hem de fer quelcom més, l'altre dia al pregó de Barcelona, en Joaquim Maria Puyal va dir algunes coses que jo crec que són molt importants. La força d'un país està en cadascú de nosaltres, de tenir orgull del que som, hem de ser capaços de treballar tots plegats, units som imbatibles i deia un altre cosa que és molt important. Nous lideratges, basats en fer equips amb cooperació, la bona entesa i això és el que farem des de la ciutat de Barcelona. Moltes gràcies.

Artur Mas:

Molt bon dia a tothom: senyor alcalde de Barcelona, senyor conseller de Salut, senyor president de l'ACM, president de la FMC, alcaldes, diputades, diputats, amigues i amics. Deixeu-me parlar de la trajectòria d'una entitat que potser en alguns moments, en les seves primeres passes, semblava que li costaria una mica consolidar-se. Hi va haver interrogants, i la veritat és que al cap del temps l'ACM s'ha mostrat molt forta. I això es demostra avui, ja s'ha demostrat en èpoques anteriors. L'ACM en el temps s'ha solidificat. Hi ha dues entitats a Catalunya, és clau que s'entenguin que col·laborin juntes. Es fa així i a mi em consta. L'ACM és una història d'èxit. Perquè moltes vegades ha hagut d'avançar en situacions complicades i difícils. Jo crec que puc dir que ho ha fet molt bé. Felicito a totes les persones que han estat al front de l'ACM per la intel·ligència que hi heu posat, per la tossuderia amb què heu treballat durant molts anys. L'ACM és una entitat florent, no només per la incorporació de Barcelona i Girona, amb gairebé 1.000 associats, és un gruix molt important i això dóna imatge i semblança de la seva dimensió. Cada vegada més és una entitat que internament es va configurant d'una manera més representativa de les diferents sensibilitats del nostre país, les matrius són les que són, però la possibilitat que d'aquest arbre comú neixin noves branques no és dolenta, és bo i és un altre dels mèrits de l'ACM.

Voldria fer referència a la situació estrictament actual. Sabeu que des de molts punts de vista la situació és la que és, en la situació, en què ens trobem les administracions, no ho podem oblidar, la gent a títol particular ja s'hi va trobar fa quatre o cinc anys enrere. Totes aquestes persones que s'hi van trobar, van haver de prendre en els seus àmbits personals, laborals, decisions molt complicades o necessàries. A escala individual o familiar tothom fa servir el sentit comú, que quan hi ha menys ingressos, el que s'ha de fer és ajustar la despesa als ingressos. Això mateix que ha passat a nivell individual, ara uns anys després, ens ha passat a les administracions. És evident que en el món de l'administració hi ha sempre una manca de recursos crònica, però ara hem d'actuar de manera eficaç perquè no se'ns desboqui aquest cavall. En el món municipal tenim moltes coses en marxa, tota la iniciativa de la futura llei de Governos Locals, que s'està preparant aquesta legislatura, igual que també s'està preparant la llei electoral catalana. Si la fem, la nostra posició es fer-la tenint en compte el conjunt del país. Catalunya és grans ciutats, grans àrees metropolitanes, àrees intermèdies, ciutats intermèdies, però Catalunya és un munt de pobles petits. S'ha de tenir una idea del país global.

Amb la llei de Governos Locals, haurem de definir bé els marcs competencials, saber qui fa què, perquè sinó ens passa el que passa entre Catalunya i la resta de l'Estat. No hi ha res pitjor que, la gent que hem de servir, tinguin la impressió que ens treiem les puces de sobre; conflictes entre departaments, àrees de govern i molt sovint entre administracions. També el finançament per exercir aquestes competències, sabent que no serà aquell que volem. Només hi ha dues maneres

de fer-ho. Una incrementant impostos, i l'altra possibilitat que l'usuari es faci més corresponsable dels serveis que es presten.

Tot això ho hem de situar en un marc de país, que vol dir que, estructuralment, Catalunya té un problema de finançament públic. El propi país per si mateix té capacitat de riquesa com per no haver de passar aquestes estretors crònicament. Hi ha una tercera via que Catalunya s'ha de plantejar, que definitivament ha de ser l'aposta de Catalunya: administrar-se els seus propis recursos. Aquí topem amb el que sabem que topem i que la solució no és fàcil. Però vull fer una reflexió i una crida. Catalunya no ha aconseguit resoldre bé el tema del finançament propi, però mai l'ha presentat de manera unitària en 30 anys de democràcia i autogovern. Ara toca, potser no ens en sortirem segons la realitat de l'estat. Però si no fem aquest plantejament unitari, segur que ni ens escoltaran. Per exemple el pacte fiscal.

Demano que si tots plegats hem de resoldre això, que ens afecta a tots, tenim dues opcions: anar fent o aplicar la dita "feina feta no té destorb". Si la feina no es fa per mandra, por a perdre vots, es van deixant les herències que cada vegada són més dures, i això pot portar un col·lapse. Hem de ser capaços que la veu unànime sigui la veu del país.

Tenia la necessitat d'explicar les coses d'aquesta manera. Felicito l'ACM per aquesta trajectòria. Tenim un munt de persones que han estat presidents i presidentes de l'ACM, però avui hi haurà un altre nou expresident, el Salvador Esteve, dir que és una gran persona i que ha estat un gran president de l'ACM.

Joan Sabanza:

Agraïments al President i a l'alcalde de Barcelona per la seva assistència, se'ls acomiada i el secretari general i el president de l'Associació Catalana de Municipis els acompanyen a la sortida.

Joan Sabanza:

Sense més preàmbul, de conformitat amb el nostre Reglament, i els Estatuts de l'ACM "Declaro vàlidament constituïda la XIV Assemblea de l'ACM.

El proper punt de l'ordre del dia és l'aprovació de l'acte de la sessió anterior, ha estat a disposició de tots els membres assistents per tant, si ningú no te cap objecció ni res a dir-hi, procedirem a donar-la per llegida i si no hi ha cap esmena, suggeriment o comentari sobre el text quedarà aprovada. (silenci). Entenc que no hi ha cap esmena i suggeriment i per tant si us sembla la donaríem per aprovada per assentiment.

Ara, havíem pensat que donaríem un tracte preferent a l'entitat amiga, la Federació de Municipis de Catalunya, una entitat que hem fet els últims anys molta part del camí junts en defensa dels nostres ajuntaments i del món local en general i per decisió expressa del president Esteve hem plau donar la paraula al Sr. Bustos, president de la Federació de Municipis de Catalunya.

Manuel Bustos:

Moltes gràcies president de l'assemblea, alcaldes, alcaldesses. Parlar després del president de la Generalitat no és fàcil, ja que és evident que com a president i màxim responsable del país, doncs el que digui no són paraules per no tenir-les en compte, sinó tot el contrari. Ens ha d'acompanyar en les nostres reflexions. Jo vull agrair molt l'oportunitat que tinc de poder-me adreçar aquests dos minuts, tres minuts, unes paraules en nom de la Federació de Municipis de Catalunya. No ho faig com alcalde adherit a l'associació, perquè sinó parlarien tots els alcaldes, perquè jo també estic a l'Associació, sóc membre de l'Associació com a Ajuntament de Sabadell. Però sí voldria traslladar-vos alguna consideració de les que hem sentit aquest matí i he compartit. Els moments que estem gestionant segurament són els més difícils de la nostra historia, extraordinàriament complexos i ens toca gestionar-los a nosaltres. Ningú no pot fer allò que ens correspon, donarem resposta a la societat i donarem resposta als reptes que tenim, sí. Hem tingut experiència al llarg d'aquests més de 30 anys de democràcia recuperada i abordar reconversions, situacions extremes a les nostres comunitats i hem donat resposta que avui fa que puguem mirar enrere amb orgull tot allò que hem fet. El municipalisme, que el país, tal com a dit el President Mas, som nosaltres, els ajuntaments. I si avui el país que tenim es que és, és perquè nosaltres hem estat els corresponsables de portar-

ho fins aquí. De l'estat que hem generat, de serveis, de l'espai públic del que hem construït perquè els nostres conciutadans, els nostres veïns i veïnes puguin disposar. A qualsevol municipi; gran, petit o mitjà, els serveis que necessitin: això ho hem fet nosaltres. Però és ben cert que estem en moments extremadament difícils, l'economia no ha afectat només la família, les empreses, l'administració. Però amb una diferència; que és que nosaltres hem de donar explicacions i respostes sense tenir recursos. Som de tota l'administració la pitjor tractada, històricament. Ningú no sap perquè però sempre hem parlat del model de finançament, l'altre dia a l'assemblea de la "federación española" tornava a sortir el mateix discurs de fa quatre anys, 8, 12, 14, 16... 30 anys. Tothom en parla del nou finançament, però no el tenim. Alguna cosa no hem fet bé nosaltres, no només el govern d'Espanya o de la Generalitat, nosaltres no hem fet bé les coses. Quan les comunitats autònomes ja tenen el cinquè, i ara estem treballant per obtenir un més, que és el que tenim dret. I això també li volia dir al President Mas. I li vam dir amb el Salvador Esteve i jo al despatx del President Mas, que si ha d'obtenir més recursos per Catalunya ens tindrà al seu costat, nosaltres també som Catalunya. Això sí, no només per una part de la plaça sant Jaume sinó per a les dues parts. Govern de la Generalitat, governs locals. I per tant estarem al seu costat sempre, al costat del país i al costat del govern que ens representa. Però és evident que tenim un repte per davant; que és superar-ho, i superar-ho vol dir estar junts i també vull reafirmar aquí solemnement: avui hi ha una veu municipalista, una única veu. Gràcies a Joan Maria Roig que jo vaig tenir la possibilitat de treballar amb ell, va posar les bases d'una relació extraordinària entre la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis. Però que l'ha reafirmat molt clarament en Salvador Esteve. Per tant avui hi ha una sola veu municipalista, i ens posem d'acord sempre, i sempre vol dir sempre. En els temes importants, després hi ha matisos, però això és normal per tant que ningú tingui la tentació de pensar en la fusió, "ara és el moment", s'equivocaria. Perquè hem aconseguit, especialment liderat pel Salvador Esteve, el que tinguem la confiança suficient perquè anem sempre junts. Moltes vegades ens diuen que som una parella de fet. Aquí està la seva dona, que no s'enfadi però no som una parella de fet, de fet som parella. Perquè hem anat junts, sempre, però amb una diferència, és evident i que li vull agrair, per això quan m'ha dit que podia parlar m'he emocionat, perquè també volia parlar de la part final que ha fet el president Mas, de les persones que ho fan possible, i que al final, ara parlant amb alguna companya em deia "vaig fer amistat després de barallar-nos tant..." És veritat, al final acabes estimant les persones. Jo no el trobaré a faltar el senyor Matas, perquè ara també mana molt, està a la Diputació, jo li he demanat hora i encara no me l'ha donat... però bé, ja em donarà hora i rebi l'Ajuntament de Sabadell. Es fan amics i ens estimem personalment. M'heu de permetre trencar el protocol perquè mireu en aquesta vida quan veus que pots treballar i t'oblides que tens un compromís polític partidista, un compromís polític compartit. I vull agrair l'oportunitat de conèixe'ls, de treballar al seu costat. Ells fan possible, en Matas i l'Adolf... són els que fan possible els papers que nosaltres després sortim i defensem. Però mireu, no sé si en Miquel té el mateix estil de fer política que en Salvador. Sé que és un gran polític en les tres vegades que he compartit amb ell en reunions de treball. És un gran Alcalde, segur, però segur que serà un gran president ja que ve d'una candidatura consensuada. Però hi ha una cosa que en Miquel no podrà superar a en Salvador, és la seva serenitat. Jo vaig sempre una mica passat de voltes i ell sempre va... "para Manel, para Manel". I aquesta tranquil·litat que m'ha inspirat, m'ha donat la tranquil·litat que a vegades faig un excés verbal, amb la tranquil·litat que vindrà en Salvador i ho arreglarà. I ha estat així. Ell té la serenitat. Si alguna vegada anava una mica més enllà del que tocava, ell posaria les coses una altra vegada en el seu lloc. També li he demanat una reunió a la Diputació, i encara no me l'ha donat. Jo vaig aprofitant.

Vull que sapiguen que la Federació de Municipis ha trobat en el vostre President i en la vostra junta, en tots els representants i el secretari general, uns companys de viatge extraordinaris. I ara, Miquel, tens el nostre compromís. Anirem junts, sempre. Segurament hi hauran matisos, maneres de fer, estils diferents. Avui m'he trobat a un amic i l'he descol·locat perquè vinc sense corbata, la corbata d'en Salvador m'ha enlluernat, però són matisos, però en el fons estem d'acord. Perquè el nostre interès es servir-vos a tots vosaltres; els alcaldes i alcaldesses. Sempre trobareu en les entitats municipalismes la veu que us representa, el servei que necessiteu. També l'orientació en moments de desorientació i ara tenim un govern que ahir es va produir un fet extraordinari, amb el

Conseller Felip Puig, ho vull dir: Que per primera vegada he trobat una voluntat d'en comptes de donar-nos una llei per barallar-nos i esmenar-la, diu escolta, comencem a escriure-la junts. Això és històric. Jo em vaig emocionar, perquè lleis tant importants com la de l'ús de l'espai públic o la llei de la policia o de la seguretat. Que ens digui: "el full està en blanc", l'hem d'escriure i ja veurem que posem. Això vol dir confiança, i acabo President: agraeixo la seva benevolència per dir que trobareu a la Federació l'entitat germana. Sí, germana per compartir i sobretot per generar esperances i il·lusions. Per gestionar un present extraordinàriament complex, però sobretot per guanyar un futur que ha de ser clarament millor. Salvador, com amic, gràcies pel que he après al teu costat. Gràcies.

Salvador Esteve:

Després de les paraules de l'amic Manel, només em quedaria per dir-li: "jo també t'estimo", (riures).

Companys i companyes, jo fa uns dies vaig reunir els regidors i regidores de l'ajuntament de Martorell i els hi vaig dir. No arribareu a fer la feina bé fins que no hi disfruteu. No sé si ho van acabar d'entendre, però jo crec que és això.

Us he de dir per començar que aquests darrers 4 anys m'ho he passat molt bé, he gaudit profundament i gràcies al vostre suport i col·laboració amb la tasca d'avançar en la consolidació de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.

Són uns quants els agraïments i per tant el reconeixement personal que avui vull expressar en aquest discurs de comiat. Comiat de president de l'ACM, vagi per endavant, perquè després de 25 anys al servei del meu poble i del país fóra ingenu pensar que no continuaré defensant els interessos del municipalisme sigui quin sigui el càrrec que ostenti.

D'entrada el meu agraïment a tots aquells que han presidit aquesta institució, l'única entitat política d'aquest país capaç de reunir tots els seus ex presidents en un acte com el d'avui. Tots excepte en Ramon Montanyà, el primer alcalde democràtic de Vic i primer president de l'ACM que ens va deixar fa cinc anys i que avui representa la seva esposa.

És gràcies a tots ells que aquesta institució s'ha consolidat com a referent del municipalisme. L'ACM agrupa més del 95% dels ens locals de Catalunya i és indiscutiblement la veu que els representa. El fet que tots els municipis comptin amb els mateixos drets i deures, independentment de la seva demografia, pressupost, situació geogràfica, etc, ens diferencia de la resta. Defensem un ideari que es basa en el principi d'igualtat – un municipi, un vot -. Defensem per tant la suma dels esforços col·lectius en la construcció nacional.

Vull agrair la confiança que han dipositat en l'ACM les quatre diputacions del país i els ajuntaments de Lleida, Reus, Terrassa i Barcelona, que recentment han decidit sumar-se als nostres esforços per fer front a un dels moments més complicats, en general, però molt especialment pels municipis. Ja m'hi referiré més endavant, abans vull agrair també de forma entusiasta la dedicació i tasca de tot el personal de la casa i – si m'ho permeteu – especialment al secretari general i la gerent. Josep Maria i Marta, moltes gràcies!.

El balanç d'aquests anys és molt positiu, a nivell personal perquè la presidència de l'ACM m'ha permès aprofundir i conèixer de primera mà la situació real del món local i els reptes que calen afrontar i perquè s'ha fet molta feina.

- Hem fundat el Consorci Català pel Desenvolupament Local, amb la finalitat de promoure el desenvolupament del país mitjançant projectes de dinamització local i territorial procedents de fons competitiu, en particular fons europeus. El desenvolupament socioeconòmic de Catalunya és una qüestió vital a l'hora de millorar la situació laboral i social dels nostres ciutadans.

- Hem posat en marxa "el diari de l'alcalde", un web en format diari que ofereix informació dels ajuntaments i ens locals en positiu, per tal de donar a conèixer tot allò que s'impulsa i que no acostuma a tenir ressò mediàtic si no va vinculat a algun escàndol o polèmica puntual.

- Hem creat la Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals, juntament amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i amb l'objectiu de desenvolupar la docència i la recerca en tots aquells àmbits relacionats amb les administracions i el sector públic.

- Hem posat en marxa la Fundació Privada per a la Prevenció de Riscos Laborals, una iniciativa pionera en l'àmbit de les Administracions Locals a nivell estatal, que té com a objectiu oferir un

servei integral dedicat a la consulta, assessorament, implantació i gestió de la prevenció de riscos laborals en les institucions municipals i comarcals de Catalunya.

- Hem creat la Fundació Privada d'Habitatge Públic de Catalunya, una fundació benèfica de tipus assistencial.

- Hem reforçat la Fundació Aula d'Alts Estudis d'Electes arran de l'èxit que ha tingut els darrers anys i que l'ha situat al capdavant en l'àmbit de formació dels càrrecs electes del país.

En definitiva, hem treballat molt i ho hem fet amb la complicitat de tots els municipis.

Tot aquest esforç s'ha fet en una època molt complicada i, en alguns casos, amb la incomprensió d'algunes administracions. L'impacta de la crisi ha estat determinant, probablement hem arribat a la pitjor situació financera dels municipis en 32 anys d'ajuntaments democràtics. I aparentment, no sembla pas que aquesta situació hagi de millorar a curt termini.

Fa més de trenta anys que el món municipal esperava la Llei de Governos Locals, una norma que cal desenvolupar i que ha de deixar ben clar què fa cada administració i quins recursos hi ha per prestar cada servei. Cal de forma urgent una Llei de Finançament Local, que doti d'un marc estable l'administració local. És important recordar que el 26% de les despeses que suporten les administracions locals corresponen a serveis impropis. En sou plenament conscients, serveis que no haurien d'assumir els ajuntaments i que no van acompanyats dels recursos necessaris per dur-los a terme. Ho he dit en d'altres ocasions i vull insistir-hi: a Catalunya s'ha legislat alegrement, hem fet lleis pròpies d'un país ric sense ser-ho i s'han acabat traslladant als ajuntaments responsabilitats que no els corresponia.

La crisi econòmica no pot ser l'excusa que avaluï la frenada en la revisió del sistema de finançament local. No val tot. No val obrir la porta a la reducció de competències en alguns municipis per evitar duplicitats. Si ens carreguem l'autonomia municipal, farem molt mal al país. Els ajuntaments han fet la feina i és injust carregar sobre el món local tots els mals del món.

Cal fer un esforç per revisar seriosament, a base de diàleg i cercant sempre el consens, el paper de totes les administracions per aclarir quines competències ha d'assumir cadascuna d'elles.

Malgrat aquest escenari de dificultats, hem de plantejar el futur amb optimisme. L'ACM ha ampliat i reforçat la seva carta de serveis als municipis i ho ha de continuar fent, ha de mantenir aquesta lluita constant en defensa dels interessos locals i ho ha de fer amb el màxim de complicitats possible.

Els darrers anys hem aconseguit avançar en molts terrenys i ho hem fet conjuntament amb la Federació de Municipis de Catalunya. Agraïxo especialment la presència entre nosaltres del president de la Federació, Manuel Bustos, amb qui hem compartit una unitat d'acció que crec que és imprescindible mantenir i si cal reforçar en el futur.

Deia al començament de la meua intervenció que durant aquests quatre anys m'ho he passat molt bé i que malgrat deixar la presidència de l'ACM continuaré defensant els interessos del municipalisme. Els pròxims anys des de la presidència de la Diputació de Barcelona i tal i com he fet sempre, des de la primera línia de batalla com a alcalde de Martorell.

Han estat quatre anys de feina intensos, que he compartit amb molts de vosaltres, i estic convençut que el nou president mantindrà la velocitat de creure per assolir els reptes que es plantegin.

Miquel, molta sort i si em permetes només un consell: sàpigues escoltar i no oblidis que estàs al servei de tots els pobles, viles i ciutats del país. Segur que l'Associació Catalana de Municipis, anirà endavant.

Joan Sabanza:

Agraïments paraules del Sr. Salvador Esteve i dona la paraula al Secretari General, en Josep Maria Matas per fer l'informe de gestió de l'exercici 2007-2011

Josep Maria Matas:

A mi hem toca fer el paper més farragós, que és explicar que hem anat fent. L'ACM és va constituir el 3 d'octubre del 1981, just demà passat farà 30 anys. És just i és bo fer un petit recordatori, recordar els objectius fundacionals i com s'han assolit:

Promoció i defensa de la cultura catalana. La defensa i autonomia local dels municipis, que s'ha anat treballant cada dia.

Això s'ha anat treballant en els diferents objectius que ens hem anat marcant i en els diferents plans de mandat. Per intentar arribar, Miquel, al que penso hauria de ser la qualitat i l'excel·lència. Objectius que al llarg dels 30 anys, s'han anat fent diferents etapes, finalment al 2010 vàrem acabar la imatge corporativa, un nou llibre d'estil i hem anat adaptant tots els productes o serveis a aquesta nova imatge com deia era resultat dels diferents plans. Un d'elles era un creixement de municipis, de ens locals adherits, crec que ha estat una història d'èxit. No ha estat una adhesió política, sinó pels productes o serveis que hem estat creant i que són molt beneficiosos pels municipis. La pantalla és molt gràfica... per acabar arribant a 976 associats que tenim en aquest moment, pràcticament cobrim totes les capçaleres de comarca, de les 4 diputacions totes, i 40 dels 41 consells comarcals. Això ha representat un increment de les quotes dels associats que ha passat a l'any 1999 de 420.000 euros als pràcticament 1.382.000 d'aquest any. Quotes que a la vegada us deia hem estat desplegant diferents serveis, quotes que quan mirem pels ingressos que hem obtingut en convenis o serveis hem passat dels 850.000 Euros de l'any 1999 als pràcticament 4 milions del 2010. Aquí no hi ha entrat, els ingressos del "grup, diguem-ne ACM": fundacions i consorcis. Aquest era un objectiu que ens havíem plantejat cada any, Miquel penso que per aquí tens molta feina feta. No obstant l'altre objectiu era la millora de les instal·lacions. A l'any 1999 sota la presidència d'en Josep Grau es van adquirir un locals, vam ampliar amb una compra a l'any 2008 en la presidència de la Pilar Blasco i que al 2010 després de fer una mica de bossa, una mica de caixa i endeutant-nos una miqueta, hem pogut millorar les instal·lacions, l'equipament, el material informàtic, el programari informàtic. Sobre tot no tant pensant en la imatge sinó que els treballadors tinguessin un lloc per estar-hi còmodes, i la millora de les condicions laborals.

Un altre dels objectius és la millora dels serveis, especialment un dels serveis puntals són els serveis Jurídics. Els serveis Jurídics pràcticament s'hi assumeix tot l'àmbit de les compareixences, les consultes dels alcaldes, els informes i pràcticament tot allò que no fan els altres. Hi ha hagut un increment (d'activitat) en la mesura que hem crescut en associats.

Com deia el president, la satisfacció d'haver constituït un consorci que el vam fer amb cinc consells comarcals: l'alt camp, l'anoia, el Pla de l'Estany, el Pallars Jussà i la Segarra, pensat inicialment en intentar desenvolupar projectes europeus per a petits municipis, ja que és una cosa molt complexa i llavors vam iniciar aquest camí. N'estén plenament satisfets. Per posar-vos un exemple el projecte viure al poble, fins la data la concessió de projectes, per aquells projectes que pròpiament els nostres serveis havien fet, ratllem el 70% de concessions. Entenem que els projectes i l'equip tècnic que els fa estant molt ben preparat i dir que aquest any hem preparat 21 projectes europeus que estan en marxa. Una de les tasques que també vam donar-li al CCDL (Consorti per el Desenvolupament Local) era aprofitant la directiva de serveis energètics, notàvem que els diferents petits ajuntaments, el canvi de companyia els hi era molt difícil. Vàrem fer un concurs que es va adjudicar a Gas Natural – Unión Fenosa que ha suposat que gairebé 500 ajuntaments s'hagin adherit al nostre concurs, que els hi haguem reduït pràcticament a la meitat el cost de la factura elèctrica, això ho noten més els grans que els petits. Per posar-vos exemples, el Baix Llobregat tenim 1.348 punts de subministrament, al Vallés Oriental 1.066 i a l'Alt Penedès 738. Tot i que amb grans companyies energètiques és difícil treballar-hi, però estem plenament satisfets de la feina feta fins ara.

Un dels altres objectius iniciats al 2006 i que ha anat millorant i producte de detectar que els ajuntaments no estaven pràcticament assegurats, conscients de que els alcaldes es juguen bastant "el pel cada dia", vàrem dissenyar una pòlissa de cobertura. Aquest any hem renovat el contracte, ampliat el contracte, hi hem posat la responsabilitat civil ambiental, hem fet la pòlissa de responsabilitat civil pròpiament de l'alcalde i hem incorporat una novetat a les pòlisses que és la responsabilitat comptable. Avui les xifres que tenim d'ajuntaments adherits són importants: 220 ajuntaments, l'evolució de les primes del 2008 al 2010 es supera actualment el 2M de primes adherides, d'assegurances diverses ens anem pràcticament a 900 mil Euros, i en el capítol de responsabilitat civil, que és la important, 286 mil euros de primes.

En capitals assegurats ens anem a pràcticament 1.000 milions d'euros. Hem fet, crec, molt bona feina, feina que a la vegada ha suposat que els ajuntaments hagin millorat cobertures i hagin reduït el preu en un 40-50%.

Un dels objectius que ens vam marcar en el pla de mandat i amb la UGT i CCOO, una mica venim d'una idea de que els alcaldes de pobles petits deien com és que als grans poden tenir un pla de pensions i nosaltres no en podem tenir. Que un ajuntament petit els seus treballadors pugessin gaudir, si hi havia voluntat per part de la corporació, d'un pla de pensions. Finalment això ens ha portat a 45 ajuntaments adherits i a la pràctica 5.000 treballadors adherits. Aquí s'ha de tenir en compte que hi ha molts petits ajuntaments, i si a la pràctica no estiguéssim a la situació econòmica a la que estem estariem en xifres molt més altes.

En l'àmbit de Comissions, internes i externes, són les que donen opinió, fan informes tècnics, una mica els que donen l'opinió a l'associació dir-vos que aquesta ha comportat una tasca important. El tema de les Comissions va una mica en funció del ritme electoral. A la pràctica ha comportat 610 reunions de gent de la casa. Els serveis, felicitar a tota la gent de la casa que ha preparat aquest tema.

Un dels objectius que ens hem marcat, és que pensem que l'administració local no pot avançar si no hi ha personal ben format. A mi que de tant en tant em toca viatjar per la resta d'Espanya, en aquest moment l'ACM és un referent a nivell formatiu. El programa formatiu es fa amb les diputacions catalanes, i hem passat de 300 mil euros a l'any 1999 a una inversió d'1.3 Milions d'Euros. Hem fet un ampli pla de formació, que a la vegada any darrera any renovem l'ISO. A l'any 2000-2001 vàrem fer aquelles reunions de pluja d'idees. L'idea que va sortir és que hi havia molts diners per els treballadors públics, però en el sistema no hi ha res per a la formació dels electes locals. A partir d'aquí vàrem constituir una fundació, Fundació d'Alts Estudis Electes, que en el temps ha anat derivant com escola d'electes amb l'objectiu de la formació d'aquest col·lectiu, és una idea pionera a la resta d'Espanya. Aquest és un dels objectius que ens vàrem marcar del qual l'estem molt satisfets per posar-vos un exemple al 2010 vam cloure 4 postgraus, 1 per província de formació per regidors i alcaldes, per tant títols universitaris amb la UAB, i a la vegada aquest any hem engegat el Màster de Govern Local, més 22 tallers directius: des d'urbanisme, hisenda local... Aquesta idea la vam reblar a l'any 2009 en la constitució de la càtedra d'estudis jurídics locals Prat de la Ribera, amb l'objectiu de que ja que fem formació, fem un pas més. Fem estudis i els publiquem. Avui la càtedra és una gran eina de treball sota el mestratge d'en Miquel Roca, hem pogut fer una bona tasca. Per posar-vos un exemple, a la càtedra d'estudis jurídics veureu les matinals Prat de la Ribera, el ministeri d'administracions públiques ens va convidar fins i tot a Madrid, per tal de que els hi expliquéssim a veure que estem fent, ja que ho volen copiar-replicar a l'estat espanyol.

Un dels altres objectius assolits, és la presència amb les noves tecnologies. Hem canviat la web tres vegades, i aquesta la vàrem inaugurar a l'any 2010 amb pràcticament totes les eines tecnològiques que hi han actualment. Estem rebent 130.000 visites, més o menys de mitjana, i també en l'àmbit de la premsa i la comunicació, amb el president vàrem tirar una idea molt novadora que era tirar un diari de notícies en format positiu i en el que els ajuntaments pengen les seves notícies. Animar a que participeu.

Dir que en l'àmbit comarcal i dels joves regidors, hi hem anat treballant. En el fòrum comarcal vam llançar una publicació, una guia per els consells comarcals.

Un dels objectius que ens vam marcar ara fa 4 anys era, vist un estudi que donava que hi havia un cert incompliment en el tema de l'àmbit de riscos laborals. A partir d'aquí ens vam posar a treballar, vam constituir una fundació que es dedica única i exclusivament a fer riscos laborals, temes d'autoprotecció, temes de sorolls a preus molt ajustat. Amb l'objectiu que cap municipi, per petit que sigui, que per raó de preu no pugui tenir el pla de riscos laborals. Aquí la feina que hem fet és 105 ajuntaments que els hi fem el pla de riscos, i espero que en el 2011 s'incrementi.

Un dels altres objectius del pla de mandat va ser la fundació d'habitatge. En el sentit i l'objectiu de promoure sòl públic i fer habitatge protegit especialment per aquells municipis petits i mitjans que no tenien instruments. La veritat és que l'entorn socioeconòmic no ens ajuda, de moment estem una mica a l'expectativa. De moment estem fent la transformació de sòl, per estar preparats.

Dit això, el tema de publicacions, al vostre ajuntament aneu rebent (alcaldes i/o regidors) publicacions, on la càtedra és un bon instrument per investigar i publicar. A la vegada, la fundació d'electes també fa altres publicacions, avui us han donat un regalet on hi ha uns petits manuals de butxaca, molt senzills que es puguin llegir ràpidament, per dir-ho així, però sobre tot molt pensats per a la nova gent que s'incorpora en els municipis i que tinguin 150 preguntes.

Molt satisfets en l'àmbit de les publicacions, al mateix president de la Federación Española, al Salvador Esteve i a mi ens ha demanat "como lo hacéis esto...". Ho fem treballant.

Els darrers anys, hi han hagut alguns actes institucionals importants, com el congrés de municipis. Un acte difícil, costós, ja que durant 70 anys no se n'havia fet cap. Amb unes resolucions que entre tots plegats intentem tirar-les endavant, la cimera dels petits municipis en un moment delicat per als petits municipis. Recentment un congrés de dona i municipi, amb la intenció de fer-lo bianualment i conjuntament amb la Federació, la celebració dels 30 anys d'ajuntaments democràtics.

Ja sabeu que a l'Associació vénen tot sovint delegacions internacionals, fa pocs dies en vam tenir una d'Israel, també una Danesa, Sueca... Un dels temes que estic molt satisfet, és el dia que ens van donar la creu de Sant Jordi, ja que és un resum i esforç de per, sobretot, tots els que esteu aquí.

Moltes gràcies a tothom i fins una altra.

Joan Sabanza:

De conformitat amb les funcions que aquesta mesa té atribuïdes, em correspon ara llegir les candidatures que s'han presentat per als membres que han d'integrar el Consell Nacional. Es tracta de la següent relació de persones: El llistat complet de la candidatura us l'han lliurat quan us heu inscrit, una llista tancada. I per tant si no hi ha cap inconvenient quedaria proclamada. "Queden proclamats conforme a l'article 9 del Reglament, els membres que han presentat la seva candidatura per formar part del Consell Nacional de l'ACM, que és el màxim òrgan de decisió interassembleari" d'aquesta Associació.

Igualment, de conformitat amb l'art. 8 del Reglament de l'Assemblea, s'ha presentat una única candidatura per a Presidir l'ACM en aquesta nova etapa. Queda proclamada la candidatura del Sr. Miquel Buch.

Un cop proclamades les candidatures a president i a consellers i conselleres nacionals de l'ACM és procedent ara fer efectives les votacions per separat del Consell Nacional i del President. En el cas del Consell Nacional, recordeu que es tracta de votar en bloc en llista tancada i, en el cas de la votació al càrrec de President, la votació es durà a terme en papereta on caldrà posar-hi la creu en l'opció corresponent, sí, no o en blanc.

La normativa rectora d'aquesta Assemblea indica que la votació serà secreta; les urnes estan col·locades en el mateix lloc on s'ha fet la inscripció, per ordre alfabètic de municipis, tal com s'ha fet la inscripció.

Qui porti vots delegats pot dipositar-los tots a la urna que li correspon el seu propi municipi, al qual se li delega. Totes les paperetes delegades també s'han de votar sí, no o en blanc.

Hauríem de ser tots molt àgils ja que tenim menys de mitja hora (només 25 minuts) per exercir el dret a vot que té lloc, com he dit abans, les mateixes taules on us heu inscrit, i també en aquesta mitja hora escassa podrem fer un cafè (un mos) als carrers modernistes de la primera planta; l'accés més directe per anar a aquesta primera planta es per les escales mecàniques que hi ha davant de la porta de l'auditori.

A l'hora d'esmorzar ens trobarem amb els acompanyats que estan fent la visita cultural al mateix edifici.

En acabat de la pausa, tots anirem a l'entrada de l'edifici per fer una foto de grup.

Candidatura presentada en llista tancada i entregada als participants de l'assemblea, per tal de votar-la en aquest acte:

Enric	Admetller	Rosich	Alcalde de Montmaneu
Albert	Alins	Abad	Alcalde Pont de Suert
Josep	Antolí	Badia	Alcalde Horta de Sant Joan
Jesús	Arévalo	Bravo	Alcalde Cervelló
Gervasi	Aspa	Casanoca	Alcalde Deltebre
Albert	Batalla	Siscart	Alcalde de la Seu d'Urgell
Albert	Batet	Canadell	Alcalde Valls
Ferran	Bel	Accensi	Alcalde Tortosa
Carlos	Barrera	Sánchez	Síndic d'Aran
Josep	Blanch	Dalmau	Alcalde Pau
Salvador	Bonjoch	Guim	Alcalde de Bellpuig
Maria Carme	Boixader	Montanyà	Alcaldessa Capolat
Miquel	Buch	Moya	Alcalde Premià de Mar
Meritxell	Budó	Pla	Alcaldessa la Garriga
Montserrat	Candini	Puig	Alcaldessa Calella
Andreu	Carrasco	Sardà	Alcalde de l'Albiol
Montserrat	Carreras	García	Alcaldessa de Cunit
Marc	Castells	Berzosa	Alcalde Igualada
Mercè	Conesa	Pagès	Alcaldessa Sant Cugat del Vallès
Núria	Colomé	Rodríguez	Alcaldessa Sentmenat
Joan	Cols	Canals	Alcalde de la Granada
Jordi	Cordón	Pulido	Alcalde Torroella de Montgrí
Josep Maria	Coromines	Barnadas	Alcalde Olot
Josep Maria	Cruset	Domènech	Alcalde Riudoms
Mercè	Dalmau	Mallafré	Alcaldessa Cambrils
Xavier	Esteve	Bach	Alcalde Bassella
Salvador	Esteve	Figueras	President Diputació Barcelona
Mercè	Esteve	Pi	Alcaldessa Begues
Manel Joaquim	Ferré	Montañés	Alcalde Amposta
David	Font	Saballs	Alcalde Gironella
Josep Maria	Frias	Molina	Alcalde Hostalric
Juli	Gendrau	Farguell	Alcalde Berga
Lluís	Guinó	Subirós	Alcalde de Besalú
Víctor	Guiu	Gaya	Alcalde de l'Albí
Ramon M.	Guiu	Pujol	Alcalde d'Ivars d'Urgell
Rosa	Huguet	Sugranyes	Alcaldessa Canyelles
Jose	Ibarz	Gilart	Alcalde d'Almacelles
Benet	Jané	Palau	Alcalde del Vendrell
Jordi	Jardí	Pinyol	Alcalde Tivissa
Albert	López	Rodríguez	Alcalde de la Llagosta

Valentí	Junyent	Torras	Alcalde Manresa
Neus	Lloveras	Massana	Alcaldessa Vilanova i la Geltrú
Carles	Luz	Muñoz	Alcalde Gandesa
Joan	Manso	Bosoms	Alcalde Campdevàrol
Joan Manel	Martín	Masdéu	Alcalde Sant Carles de la Ràpita
Òscar	Martínez	Agustí	Alcalde Ciutadilla
Anna Maria	Mascort	Nogué	Alcaldessa Brunyola
David	Mascort	Subiranas	Alcalde Vilablareix
Eduard	Masip	Jornet	Alcalde La Torre de l'Espanyol
Enric	Mir	Pifarré	Alcalde Borges Blanques
Àlex	Moga	Vidal	Alcalde Vielha-Mijaran
Cori	Montlleó	Domènech	Alcalde Ulldemolins
Joan	Mora	Bosch	Alcalde Mataró
Jordi	Munell	Garcia	Alcalde Ripoll
Juli	Muro	Manso	Alcalde Puiggròs
Quim	Nin	Borredà	Alcalde Albinyana
Miquel	Noguer	Planas	Alcalde Banyoles
Joan	Olivella	Ricart	Alcalde Calafell
Francesc Ramon	Olivella	Pastallé	Alcalde de les Cabanyes
Pere	Parés	Roses	Alcalde del Masnou
Joan	Parralejo	Aragoneses	Alcalde Ripollet
Xavi	Paz	Penche	Alcalde Molins de Rei
Carles	Pellicer	Punyed	Alcalde Reus
Rosa Maria	Perelló	Escoda	Alcalde Tàrrrega
Albert	Piñeira	Brosel	Alcalde Puigcerdà
Joan	Piñol	Móra	Alcalde Mora d'Ebre
Josep	Poblet	Tous	President Diputació Tarragona
Marc	Prat	Arrey	Alcalde Ribes de Fresser
Ma. Antònia	Pubill	Carro	Alcaldessa de Ponts
Carles	Puigdemont	Casamajó	Alcalde Girona
Josep	Rabascall	Domingo	Alcalde Maspujols
Jaume	Rabeya	Casellas	Alcalde Balsareny
Pere	Regull	Riba	Alcalde Vilafranca del Penedès
Joan	Reñé	Huguet	President Diputació Lleida
Pere	Ribera	Guals	Alcalde Sant Mateu del Bages
Cecilio	Rodríguez	Martín	Alcalde Pont de Vilomara i Rocafort
Josep Maria	Roigé	Rafel	Alcalde Balaguer
David	Rovira	Minguella	Alcalde de l'Espluga de Francolí
Ramon	Royes	Guàrdia	Alcalde Cervera
Cèsar	Ruiz-Canela	Nieto	Alcalde Naut-Aran
Josep	Salom	Ges	Alcalde Tona
David	Saldoni	De Tena	Alcalde de Sallent
Joan Ramon	Sangrà	Farré	Alcalde de Vilas-sana
Fermí	Santamaria	Molero	Alcalde Llagostera

Gerard	Segú	López	Alcalde Santa Coloma de Cervelló
Jordi	Serra	Macià	Alcalde Roda de Ter
Llàtzer	Sibís	Goset	Alcalde Sort
Isidre	Sierra	Fusté	Alcalde Sant Climent de Llobregat
Antoni	Solà	Bohigas	Alcalde Santa Coloma Farners
Jordi	Solé	Ferrando	Alcalde Caldes de Montbui
Marc	Solsona	Aixalà	Alcalde Mollerussa
Mireia	Solsona	Garriga	Alcaldessa Matadepera
Ricard	Torralba	Llauradó	Alcalde Sant Llorenç Savall
Jaume	Torramadé	Ribas	President Diputació Girona
Xavier	Trias	Vidal de Llobateras	Alcalde de Barcelona
Maria Antònia	Trullàs	Povendano	Alcaldessa Calaf
Joan	Ubach	Isanta	President CC Pallars Jussà
Santi	Vila	Vicente	Alcalde Figueres
Calamanda	Vila	Borralleras	Alcaldessa Cardedeu
Josep Maria	Vila d'Abadal	Serra	Alcalde Vic
Sergi	Vilamala	Bastarras	Alcalde Les Masies de Voltregà
Jordi	Xargay	Congost	President Fòrum Comarcal ACM

Joan Sabanza:

Es reprèn la sessió.: Ara tot seguit, l'alcalde de Tortosa, Ferran Bel, exposarà la ponència "bases de la proposta catalana de finançament local" i, si s'escau, aprovació de la proposta de resolució.

Ferran Bel:

Abans de la meva intervenció, afegir-me a les anteriors. Ha estat un plaer treballar aquests anys que he tingut l'ocasió amb el Salvador, i per tant deixar-ne constància. L'intervenció és un resum de la ponència que tenen per escrit: Ponència "bases de la proposta catalana de finançament local".

I. Introducció: competències locals, suficiència financera i crisi econòmica

1. Autonomia local, subsidiarietat i capacitat de gestió: la clarificació de les competències locals

1.1. El principi d'autonomia local

Des de la seva primera jurisprudència (STC 32/1981), el Tribunal Constitucional va optar per definir l'autonomia local com un "*derecho de la comunidad local a la participación a través de órganos propios en el gobierno y la administración de todos los asuntos que le atañan*". Desenvolupant aquesta posició, la Llei de bases reguladora del règim local (en endavant, LRBRL), de 1985, recull expressament el "dret de participació" (article 2.1) de les entitats locals, expressant en el seu preàmbul la dificultat de precisar els concrets àmbits materials de les competències locals.

L'ambigüïtat de la fórmula de la participació i l'ampli marge normatiu de què gaudeix tradicionalment el legislador sectorial fan del tot recomanable una clarificació de les competències municipals. En altres paraules, en renunciar la Llei de bases a fixar competències pròpies –més enllà de les obligacions o serveis mínims de caràcter obligatori–, els municipis no han tingut unes referències normatives ben perfilades per reaccionar davant del buidament d'unes –hipotètiques– competències l'abast de les quals depèn de la voluntat més o menys favorable del legislador; a més, de manera generalment imprecisa.

En aquest sentit, el preàmbul de la Carta europea d'autonomia local (en endavant, CEAL), de 1985, afirma que "el dret dels ciutadans a participar en la gestió dels assumptes públics forma part

dels principis democràtics comuns a tots els Estats membres del Consell d'Europa" i que "és en aquest nivell local on aquest dret pot ser exercit més directament".

Com ha destacat suficientment la millor doctrina, la rellevància cabdal de la CEAL radica en la seva acceptació en l'ordenament espanyol com a instrument definidor, complementari de les regulacions existents fins aleshores del concepte d'autonomia local. Sobretot en relació amb els articles del 137 al 142 de la Constitució (en endavant, CE), la Carta es constitueix com a primera pauta interpretativa de la garantia constitucional i permet la legitimació de polítiques de desenvolupament de l'autonomia, fixant un autèntic principi d'interpretació favorable a l'autonomia local.

D'aquesta manera, el Tribunal Suprem s'ha referit en més d'una ocasió al valor interpretatiu de la Carta europea en relació amb el principi d'autonomia local recollit a la Constitució, normalment contrastant-la amb les previsions de la LRBRL que s'analitzen en cada cas i ressaltant-ne el caràcter de tractat internacional plenament incorporat a l'ordenament espanyol i de valor especialment rellevant (SSTS de 20 de desembre de 2007 i de 7 d'octubre de 2009, entre d'altres), sobretot en l'àmbit de la potestat reglamentària local.

Particularment important és el concepte d'autonomia local que recull l'article 3.1 CEAL quan estableix que "per autonomia local s'entén el dret i la capacitat efectiva de les entitats locals d'ordenar i gestionar una part important dels assumptes públics, en el marc de la llei, sota la seva responsabilitat pròpia i en benefici dels seus habitants". Afegeix la Carta (article 4 CEAL) que les competències encomanades a les entitats locals han de ser normalment "plenes i completes", vinculades a l'exercici de la pròpia responsabilitat.

L'Estatut d'autonomia de Catalunya de 2006 (en endavant, EAC) ha significat un reforçament del caràcter polític de l'autonomia local. L'article 86 EAC garanteix al municipi "l'autonomia per a l'exercici de les competències que té encomanades i la defensa dels interessos propis de la col·lectivitat que representa".

L'article 84 EAC garanteix als "governos locals" de Catalunya un ampli llistat de competències pròpies, fixant al mateix temps que la distribució de responsabilitats entre els diversos ens locals haurà d'efectuar-se per llei, d'acord amb els principis de subsidiarietat, –literalment, "d'acord amb el que estableix la Carta europea d'autonomia local"– i suficiència financera, tenint en compte la seva capacitat de gestió i les exigències de la diferenciació, segons "les característiques que presenta a Catalunya la realitat municipal" (84.2 EAC).

L'article 88 EAC es refereix en concret al principi de diferenciació, segons el qual "les lleis que afecten el règim jurídic, orgànic, funcional, competencial i financer dels municipis han de tenir en compte necessàriament les diferents característiques demogràfiques, geogràfiques, funcionals, organitzatives, de dimensió i de capacitat de gestió que tenen".

Aquest nou paper de l'Estatut significa una via segura per garantir l'autonomia local a Catalunya, en un nivell superior a la llei i completant el que disposen la Carta europea d'autonomia local i la Constitució espanyola. L'Estatut efectua, per tant, una regulació substantiva en matèria local; estableix directrius, prohibicions i límits genèrics al legislador autonòmic, preveient reserves de llei prou significatives, com la referida a la fixació de competències als governos locals i al repartiment entre ells de les funcions.

1.2. Subsidiarietat i capacitat de gestió

Com acabem de dir, l'EAC ha efectuat un reconeixement exprés del principi de subsidiarietat, tal com s'estableix a la CEAL. En aquest sentit, "l'exercici de competències públiques, en general, ha de correspondre preferentment a les autoritats més properes als ciutadans. L'atribució d'una competència a una altra autoritat ha de tenir en compte l'amplitud o la naturalesa de les tasques, o les necessitats d'eficàcia i economia" (article 4.3 CEAL).

La subsidiarietat –darrerament remarcada en el Tractat de Lisboa de 2007, que fins i tot incorpora un protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat al dret de la Unió Europea– ha de ser entesa com el màxim grau de descentralització recomanable, que aproxima l'exercici de la responsabilitat al ciutadà i el defereix a una instància superior només quan és necessari. Per tant, serà l'administració més propera al ciutadà la que hauria de responsabilitzar-se de l'exercici de les competències, sempre dins de les seves capacitats.

Desenvolupant aquesta darrera idea, l'aplicació pràctica del principi de subsidiarietat comporta una certa fricció amb altres principis que han de regir l'actuació de les administracions públiques; i, molt especialment, amb els d'eficàcia, eficiència i economia, als quals cal afegir l'equilibri territorial. Sovint es resumeix tot plegat en la idea de la capacitat de gestió necessària.

Es tracta, en conseqüència, d'identificar quins són els governs que poden assumir la realització de cadascuna de les actuacions públiques en condicions millors d'eficàcia, eficiència, qualitat i economia. Així, l'atribució de competències als municipis i a la resta d'ens locals només tindrà sentit si l'ens receptor té la capacitat necessària per a la seva gestió.

La realitat municipal catalana ens mostra un elevat grau de diversitat. Com és prou conegut, al voltant del 80 % dels 947 municipis catalans tenen menys de 5.000 habitants i bastants més de la meitat (en concret, 508) en tenen menys de 1.000. Uns 50 municipis es situen per damunt del llindar de 20.000 habitants i només 21 tenen una població superior als 50.000, tot i agrupar al voltant del 55 % de la població catalana.

Aquestes dades ens situen en l'àmbit d'una qüestió àmpliament debatuda com és la mida dels nostres municipis, en la mesura que això no els permeti continuar prestant determinades competències o assumir-ne de noves. Cal tenir això ben present a l'hora d'aplicar la idea de subsidiarietat, a causa de la manca de capacitat de gestió de molts municipis, sobretot per llur manca de personal i recursos suficients.

Com a conseqüència de la diversitat del mapa municipal català, i mentre no es modifiqui, sembla clar que un conjunt de competències difícilment serà assumible per la totalitat dels municipis. Si tenim en compte la realitat del municipalisme, doncs, per a la majoria dels municipis les competències pròpies només són viables si compten amb nivells intermitjos que els permetin exercir les funcions administratives d'acord amb economies d'escala. Per mantenir el mapa municipal català és indefugible procedir a una reassignació competencial en l'àmbit local, postulant també l'associacionisme municipal o la prestació supramunicipals –local– de les competències.

1.3. La necessària clarificació de les competències locals

D'acord amb tot allò afirmat fins ara, caldrà perfilar la delimitació d'interessos territorials el més clarament possible; i caldrà fer-ho de manera flexible i diferenciada, atès que les necessitats de la ciutadania no són les mateixes en tot el territori de Catalunya. Així, la necessària clarificació de l'espai competencial dels municipis (i, per derivació, de la resta d'institucions de la comunitat local) no és més que una exigència que resulta del concepte d'autonomia local, tal com plasma actualment l'EAC. La definició de les competències i les obligacions mínimes municipals ha d'efectuar-se de manera nítida i el més precisa possible, evitant la nebulosa competencial que comparteixen sovint la Generalitat i els governs locals.

La futura llei bàsica estatal del govern i de l'administració local entrarà sens dubte en una definició de les competències municipals. En aquest àmbit, la clarificació de competències no serà senzilla, en la mesura que existeixen diversos sostres de competència autonòmica en matèria de règim local, i davant d'això haurem de veure si el legislador bàsic estatal assumeix una posició mesurada o es manté en una interpretació àmplia i homogènia de les hipotètiques bases estatals, com fins ara. En qualsevol cas, entenem que el legislador català de règim local podria desenvolupar les previsions estatutàries, la rellevància de les quals ja hem destacat anteriorment. En tot cas, però, la principal exigència de clarificació l'haurem d'adreçar al legislador sectorial competent, ja sigui estatal o autonòmic, sobre el fonament de les previsions efectuades per la normativa de règim local. Recordem novament el caràcter substantiu de la regulació estatutària, que vincula el legislador sectorial català i l'obliga a definir els interessos municipals i supramunicipals, d'acord amb el joc de les idees de proximitat i de capacitat de gestió suficient. Ara per ara, doncs, i a l'espera de la consolidació dels llistats de competències pròpies i detallades que efectuari el legislador de règim local, l'assignació de funcions i obligacions concretes als ens locals pertany de manera ordinària al legislador sectorial competent. En els darrers anys, entre el municipalisme ha crescut la convicció d'una certa deslleialtat institucional del legislador estatal i de l'autonòmic vers els governs locals, amb la imposició d'obligacions concretes sense establir de manera precisa com s'havien de finançar, evitant així donar solució al problema permanent de les despeses impròpies o supletòries, al qual ens referirem més endavant.

La clarificació de les competències municipals, doncs, s'hauria d'efectuar de manera sistemàtica, segons els diversos criteris que hem anunciat. Això pertoca d'una manera especial al legislador català, si desitja fer efectives les previsions estatutàries favorables al principi de proximitat en l'exercici de les competències, combinat amb la idea de capacitat de gestió i l'equilibri territorial.

Exemples paradigmàtics com les regulacions en matèria de protecció d'animals o d'atenció a la dependència acaben plantejant situacions de bloqueig competencial, de prestació deficient dels serveis en la mesura que les funcions atribuïdes als municipis no sempre tenen la suficient cobertura financera.

2. Suficiència financera, serveis impropis i lleialtat institucional

2.1. Marc normatiu: la CEAL, la Constitució i l'Estatut d'autonomia

Un cop esclarides les competències locals, caldrà saber què en costa l'exercici i, en definitiva, preveure els recursos suficients que assegurin una prestació de qualitat dels serveis pels municipis i per la resta d'ens locals.

Tant la Carta europea (article 9 CEAL) com la Constitució (article 142 CE) i l'Estatut d'autonomia (article 219 EAC) recullen emfàticament el principi de suficiència financera. La suficiència d'ingressos constitueix el pressupòsit indiscutible de l'autonomia financera. Atès el repartiment competencial existent en matèria d'hisendes locals, és prou clar que aquest mandat de suficiència financera s'adreça en primer terme a l'Estat, si bé l'article 142 CE també imposa la necessària participació de les Comunitats autònomes en la dotació dels recursos als ens locals.

En concret, l'article 9 CEAL és el dedicat als recursos financers dels ens locals, desgranant les exigències derivades de l'autonomia local. De manera resumida, serien les següents:

- Els mitjans dels ens locals han de ser suficients i proporcionals a les seves competències (article 9.1. i 9.2).
- Les entitats locals han de disposar d'ingressos patrimonials i de tributs locals, i n'han de participar en la quantificació (article 9.3).
- Els recursos financers de les entitats locals han de tenir una naturalesa diversificada i evolutiva, per permetre l'exercici real de les competències (article 9.4).
- Cal establir procediments de compensació financera per incrementar la solidaritat i corregir desequilibris, adreçats a les entitats locals financerament més dèbils (article 9.5).
- Els ens locals han de participar en les modalitats d'adjudicació dels recursos redistribuïts (article 9.6).
- Les subvencions rebudes per les entitats locals han de ser incondicionades, en la mesura del possible (article 9.7).
- Les entitats locals han de tenir accés al mercat de capitals per finançar despeses d'inversió, de conformitat amb la Llei (article 9.8). Pel que fa a l'afirmació general de la suficiència de recursos, l'article 9.1. CEAL la configura com un dret de les entitats locals, vinculat a l'exercici de les seves competències. Literalment, estableix que "les entitats locals tenen dret, en el marc de la política econòmica nacional, a tenir recursos propis suficients, dels quals poden disposar lliurement en l'exercici de les seves competències". A més, afegeix el paràgraf següent (article 9.2 CEAL) que "els recursos financers de les Entitats locals han de ser proporcionals a les competències previstes per la Constitució o per la Llei". Resulta altament significatiu que la suficiència i la proporcionalitat dels ingressos es consagrin en dos dels dotze apartats que integren el nucli obligatori de la Carta, d'entre els quals els Estats signataris estaven obligats a ratificar-ne un mínim de deu (tal com es preveu a l'article 12.1 CEAL). Convé ressaltar, doncs, la vinculació existent a la CEAL entre les càrregues financeres locals i el seu propi àmbit competencial; en altres paraules, la relació que s'ha de donar entre competències locals (pròpies), costos derivats d'aquestes competències i recursos propis. Això significa un clar reforçament del principi de connexió entre les funcions locals i les seves despeses. D'altra banda, l'article 142 CE recull el principi de suficiència financera dels ens locals, en afirmar que les hisendes locals "*deberán disponer de los medios suficientes para el desempeño de las funciones que la Ley atribuye a las Corporaciones respectivas y se nutrirán fundamentalmente de tributos propios y de participación en los del Estado y de las Comunidades Autónomas*". El Tribunal Constitucional ha insistit reiteradament en la vinculació existent entre el dret a la suficiència financera i l'autonomia local. En

principi, la suficiència financera •5fmalgrat el seu caràcter instrumental•5f estarà al servei de l'autonomia dels ens locals, en serà un autèntic “pressupòsit indispensable” (STC 233/1999).

En cas contrari, la insuficiència de mitjans econòmics no permetrà l'exercici efectiu de les competències locals (ja siguin pròpies, delegades o consisteixin merament en una gestió encomanada) i el principi d'autonomia esdevindrà una mera declaració de caràcter formal. Tot i que explícitament no es recull a la Constitució •5fa diferència de la idea de suficiència•5f, l'autonomia financera s'inclouria implícitament en el concepte d'autonomia local reconeguda constitucionalment i en formaria part de la vessant econòmica. Així ho sosté la doctrina i es desprèn de la jurisprudència constitucional (STC 104/2000).

En particular, l'autonomia financera es projecta sobre les dues vessants d'aquesta activitat, referides a l'obtenció d'ingressos (recursos) i a la capacitat de decisió sobre la seva utilització; això és, la concreció de la despesa. Des de la vessant dels ingressos, el Tribunal Constitucional ha assenyalat que la Constitució no garanteix als governs locals una autonomia en el sentit de disposar de mitjans propis per al compliment de les seves funcions. És a dir, els recursos en tot cas han de ser suficients, sense que necessàriament hagin de ser propis, com reiteradament ha afirmat el Tribunal des dels seus primers pronunciaments (STC 4/1981). Pel que fa a les despeses, el Tribunal (STC 109/98) ha derivat de l'article 142 CE l'existència d'autonomia de despesa dels ens locals, considerant aplicable –en allò fonamental•5f la doctrina encunyada per a les comunitats autònomes.

En resum, de la jurisprudència constitucional es podrien extraure dues idees essencials, a manera d'estàndards constitucionals de l'autonomia local, en la seva vessant financera. En primer lloc, els governs locals haurien de poder disposar lliurement dels seus ingressos per tal d'exercir les competències pròpies “*sin condicionamientos indebidos y en toda su extensión*” (SSTC 32/1981; 27/1987; 109/98...). A més, cal respectar la capacitat de decisió sobre el destí dels fons, igualment sense condicionaments indeguts (SSTC 109/98; 104/2000; 48/2004...), sempre d'acord amb els límits establerts en el bloc de constitucionalitat.

De fet, s'acostuma a posar més èmfasi en la vessant de les despeses de l'autonomia financera, perquè l'autonomia d'un govern local es relaciona fàcilment amb la capacitat de realització dels seus objectius polítics, econòmics i socials, amb independència de quins siguin, en concret, els recursos que ho han fet possible. Resultarà essencial, doncs, la capacitat dels ens locals per decidir la destinació de la despesa pública, amb l'aprovació dels pressupostos corresponents.

Nogensmenys, el Tribunal Constitucional s'ha mostrat molt respectuós davant la llibertat de configuració del legislador estatal en la delimitació del sistema de finançament. D'aquesta manera (STC 104/2000), el legislador disposaria d'un ampli marge de maniobra a l'hora de compensar els ens locals, per la gran varietat de fonts d'ingressos.

En tot cas, però, és d'evidència que l'article 142 CE es refereix al poder de despesa dels ens locals, relacionant expressament els mitjans que integren la seva hisenda amb el desenvolupament “de les funcions que la llei atribueix a les corporacions respectives”. En aquest sentit, hem de referir-nos al principi de connexió entre competències i despesa, existent com a regla general de repartiment de càrregues financeres en els estats descentralitzats, particularment en els de gènesi federal. Segons el principi, els costos que implica el desenvolupament d'una determinada funció han de ser sufragats pels recursos de l'ens que en tindria la competència.

D'acord amb la millor doctrina, del mateix article 142 CE se'n derivaria que la llei que delimiti les competències locals (les seves funcions sobre matèries determinades) hauria de preveure, al mateix temps, els instruments per al seu finançament adequat. En qualsevol cas, el Tribunal Constitucional s'ha referit concretament a la prohibició d'imposar als ens locals el finançament de les competències d'una altra instància territorial, afirmant la vinculació entre la capacitat de despesa i les competències locals, a semblança de les consideracions efectuades sobre aquesta connexió en l'àmbit de les comunitats autònomes (STC 48/2004).

Per tant, una de les projeccions del principi de connexió consisteix en la prohibició que un determinat nivell de govern pugui adoptar decisions sobre les despeses d'un altre. Per això, quan es pretengui imposar als ens locals noves tasques que impliquin despeses, la transferència o la delegació competencial només hauria de ser possible si es resol correctament la qüestió dels costos corresponents. En aquest sentit, l'Estatut d'autonomia de Catalunya incorpora una garantia

específica derivada del principi de connexió entre competències i despesa, del tot favorable als ens locals (article 219.3 EAC): “Es garanteixen als governs locals els recursos suficients per afrontar la prestació dels serveis la titularitat o la gestió dels quals se'ls traspassi o se'ls delegui. Tota nova atribució de competències ha d'anar acompanyada de l'assignació dels recursos suplementaris necessaris per finançar-les correctament, de manera que es tingui en compte el finançament del cost total i efectiu dels serveis traspassats. El compliment d'aquest principi és una condició necessària perquè entri en vigor la transferència o la delegació de la competència.”

Recordem que la LRBRL només es refereix al fenomen de la delegació de competències (no a la transferència) al seu article 27.3, en què estableix que la llei que imposi una delegació de competències als ens locals “*habrá de ir acompañada necesariamente de la dotación o el incremento de medios económicos*” per poder-les desenvolupar.

D'aquesta manera, més enllà de les formulacions que garanteixen globalment la posició financera dels ens locals, l'Estatut incorpora una garantia addicional del tot remarcable, amb caràcter de llei especial, destinada específicament als supòsits d'alteració de l'estatus competencial dels ens locals, dotant-los d'autèntics drets de defensa. Per tant, tota ampliació de les competències locals que no vagi acompanyada de la dotació pressupostària adequada pot ser considerada com una intromissió en l'autonomia local i seria susceptible d'obrir el control judicial. Això és plenament coherent –com ja hem vist anteriorment– amb la defensa clara del principi d'autonomia local que efectua l'Estatut (article 86.3 EAC) i amb l'increment de competències en favor dels governs locals que es desprèn del mateix text, reconegut explícitament (article 84.3 EAC).

2.2. Pràctica del sistema

Malgrat l'exigència de la suficiència financera en el marc normatiu vigent, la pràctica del sistema definançament dels governs locals planteja algunes qüestions essencials, de les quals en destacarem algunes a continuació.

Si ens referim en primer lloc a la distribució general de la despesa pública, en els darrers 30 anys no s'ha produït una millora substancial per als governs locals. Si l'any 1980 els ajuntaments gestionaven el 10 % del total i la resta ho feia el Govern central, actualment correspondria aproximadament als ajuntaments un 13 % de la despesa total, les Comunitats autònomes haurien superat el 30 % i l'Estat es mantindria per damunt del 50 %.

A més, com constaten els estudis de l'Institut d'Economia de Barcelona per a la Diputació de Barcelona, prop d'un 30 % de la despesa corrent dels ajuntaments catalans correspon a la prestació de serveis no obligatoris (és a dir, no exigits per la llei), sobretot en sectors com la sanitat, l'educació, la cultura, la seguretat, la protecció civil i –en menor mesura– l'atenció social. Una part important d'aquesta despesa impròpia, aproximadament una tercera part, equival a les anomenades “despeses de suplència”; és a dir, les que es vinculen amb activitats que haurien de ser exercides per l'administració autonòmica –sobretot– o estatal.

En aquest punt de l'explicació, una idea ens sembla especialment clara: els ajuntaments han sabut donar resposta a les necessitats dels ciutadans i ciutadanes, com a administració més propera i consolidada en la consciència social. Han hagut d'afrontar els nous reptes socials i ambientals, així com la incorporació de les noves tecnologies. En canvi, cap reforma significativa ha tingut lloc des de l'adopció per l'Estat de la Llei d'hisendes locals, de manera que assistim a la paradoxa d'aplicar un sistema de finançament pensat per als primers anys de la democràcia, que no es correspon amb les prestacions reals dels ajuntaments actuals. Com si la realitat no hagués canviat...

Per contra, i com ja hem dit, ha existit una certa deslleialtat institucional del legislador estatal i l'autonòmic vers els governs locals, amb la imposició d'obligacions concretes sense establir-ne de manera precisa el finançament. Com ja hem afirmat, el legislador competent tendeix a refusar la delimitació pràctica i efectiva de les competències, de manera que evita donar solució al problema permanent de les despeses impròpies o supletòries. A més, no sempre s'ha aprofitat el procés de transferències de funcions i serveis de l'Estat a la Generalitat per regularitzar situacions en les quals els ajuntaments assumeixen obligacions que en principi no els corresponen, en no ser titulars dels serveis. En conseqüència, els ajuntaments ignoren sovint els costos reals d'explotació i de manteniment dels serveis, així com la manera d'obtenir-ne un finançament adequat.

3. Un mal endèmic, agreujat per la crisi econòmica

El finançament insuficient dels serveis que presten és clarament un mal endèmic dels governs locals. En les darreres tres dècades, el marc legal posterior a la Constitució no ha resolt aquesta insuficiència habitual.

Amb ocasió de l'efemèride dels 30 anys d'ajuntaments democràtics, el municipalisme en bloc aprofità l'ocasió per reivindicar, un cop més, un finançament més just per als ens locals.

La reforma del finançament local no és un assumpte conjuntural, provocat per la crisi econòmica. Fa més de deu anys que els municipis han reivindicat la millora substancial del sistema. La crisi ha agreujat, això sí, la situació d'una manera gairebé insostenible, ja que la immensa majoria dels ajuntaments no disposen d'un marge de maniobra ampli per afrontar-la, dedicats com estan a unes despeses corrents estructurals que en bona part no els correspondrien. Si hi afegim la recent i desproporcionada reducció dràstica de les possibilitats d'endeutament, la situació de paràlisi pot resultar en alguns casos imminent.

L'endeutament dels ens locals i la falta de tresoreria ha estat motivada per la situació general de crisi i la falta de previsió governamental, per no escometre al mateix temps una veritable reforma de les hisendes locals, a més de l'increment de la pressió sobre els municipis, amb les noves mesures contra la morositat (Llei 15/2010, de 5 de juliol, per la qual es modifica la Llei 3/2004, de 29 de desembre), amb la regulació dels terminis de pagament en les contraprestacions de les operacions comercials realitzades entre empreses i l'Administració, així com d'aquelles operacions de pagament que es realitzin entre els contractistes principals i els seus proveïdors o subcontractistes.

El 27 d'octubre de 2001, la de municipis de Catalunya Catalana de van acordar una resolució en la qual van posar de la necessitat d'un finançament local nou d'acord amb les noves demandes de serveis.

D'altra banda, el de Catalunya de 2002 va acordar la reforma local postulats en aquella època.

Així les coses, mitjançant Llei estatal 51/2002 s'aprovà la reforma de la Llei 39/88 reguladora de les hisendes locals, que va recollir algunes de les propostes fetes des de Catalunya.

Certament, la crisi econòmica exigeix austeritat i responsabilitat als ajuntaments, però també en fa més necessària que mai la presència en l'adopció de polítiques de proximitat. Seria un veritable contrasentit que els governs de l'Estat i de la Generalitat proclamessin el manteniment essencial de les prestacions socials i, a la vegada, obliguessin als ajuntaments a deixar de prestar les que els pertoquen per manca de recursos i posessin així en perill la cohesió social i la bona convivència.

II. Propostes per a un nou finançament local

Davant d'una futura reforma del sistema de finançament local, caldria definir en primer lloc les competències i obligacions dels municipis d'una manera precisa, tal com dotar als ajuntaments d'un sistema de finançament que s'adeqüi als costos dels serveis que efectivament estan prestant. Essencialment haurà de tractar-se d'una revisió dels ingressos propis dels ens locals, així com de llur participació en els ingressos de l'Estat i de la Generalitat.

Amb caràcter de principi, la reforma del sistema de finançament hauria de contemplar la realitat municipal, en tant que complexa i diversa, introduint els elements de flexibilitat que siguin necessaris. Així, els petits municipis podrien rebre una transferència incondicional, conjuntament amb una fixació tributària que els permetés la prestació dels serveis bàsics. En els casos dels municipis de població molt escassa, els ens supramunicipals haurien de tenir un paper reequilibrador. En canvi, els municipis que prestin un bon nombre de serveis personals haurien de veure incrementada la seva participació en figures tributàries vinculades a la capacitat econòmica dels ciutadans.

A més, s'haurien de simplificar al màxim les transferències de recursos als governs locals, establint-se en general de manera incondicionada. Si bé es pot plantejar més d'una solució, amb l'existència d'un fons únic o el manteniment d'un sistema dual, estatal i autonòmic, el cert és que el gruix de la subvenció no pot recaure sobre instruments que condicionin l'autonomia local i generin

costos induïts elevats. Es tracta, doncs, d'incrementar la participació dels governs locals tant en els ingressos de l'Estat com en els de la Generalitat i de transformar les aportacions finalistes – sobretot en l'àmbit autonòmic– en transferències incondicionades.

Sigui com sigui, una darrera idea general sembla absolutament crucial: la reforma del sistema de finançament local, particularment del sistema de transferències, requerirà l'aportació de recursos econòmics addicionals, tant des de l'Estat com des de la Generalitat, per tal de reconèixer plenament la despesa impròpia que suporten els ens locals, generada per la prestació o per la contribució a serveis que no els corresponen.

A continuació s'efectuaran un conjunt de propostes per a un nou finançament local, tant des de la perspectiva de la reforma de la Llei estatal (LHL, en la versió actual del text refós, aprovat pel Decret legislatiu 4/2004), com des de la previsió de la Llei de finances locals prevista estatutàriament.

1. Propostes entorn de la regulació estatal de les hisendes locals

1.1. La revisió dels ingressos propis dels ens locals. Nova regulació dels tributs locals i nous recursos tributaris

Distingirem a continuació entre els impostos, les taxes i contribucions especials.

1.1.1. Impostos

La majoria dels impostos municipals actuals necessiten una reforma profunda. Certament, això és competència de l'Estat, sense que la Generalitat pugui incidir ni en els aspectes bàsics dels impostos obligatoris (IBI, Impost sobre circulació de vehicles, IAE) ni dels optatius (Impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana, Impost sobre instal·lacions, construccions i obres).

A. Impost sobre béns immobles (IBI)

Aquest és el tribut municipal més important i mostra una tendència a guanyar pes dins l'estructura financera del municipi. Per tant, la seva reforma ha de passar pel reconeixement d'aquest fet i pel seu reforçament.

a) Establiment de consorcis cadastrals en les comunitats autònomes per agilitzar els procediments de valoració cadastral (tal com es preveu en l'article 221 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya), determinant el valor cadastral com a base imposable de l'IBI. Amb aquesta mesura es pretén dotar de major flexibilitat la fixació de la base imposable d'aquest impost, d'acord amb l'evolució real del mercat

b) Caràcter potestatiu de les reduccions en la base imposable en funció del nombre d'anys i de l'import de l'increment, de manera que s'estableixi un nombre màxim d'anys sobre els quals es podria aplicar, en tot cas inferior a deu i com a potestat del municipi .

c) Establiment de tipus progressius de gravamen, en funció dels usos de la normativa cadastral, exclosos els residencials, eliminant la limitació actual consistent en poder aplicar aquests tipus incrementats només al 10 % dels béns immobles per cada ús que tingui un major valor cadastral. Els municipis podrien decidir la càrrega tributària en els béns immobles de naturalesa urbana, excepte en el cas d'aquells que tinguin un ús residencial.

d) Donar un tractament diferenciat a la vivenda habitual dels subjectes passius, inclús reduint la tributació en alguns casos, però a la vegada reduir al màxim els beneficis fiscals d'aquest impost als efectes d'ampliar la capacitat recaptatòria, facilitar-ne la gestió i evitar diferències substancials en la carrega tributària entre municipis.

e) Finalment, s'ha de reformular el recàrrec als immobles residencials desocupats amb caràcter permanent, mitjançant una definició legal més clara i concisa de tals immobles que faci aplicable fàcilment el recàrrec.

A més es podria estudiar la possibilitat d'eliminar el caràcter potestatiu generalitzant el recàrrec o, en cas contrari, la possibilitat d'incrementar potestativament més aquest recàrrec.

B. Impost sobre activitats econòmiques (IAE)

Quant a aquest impost, l'última reforma n'ha reduït el seu protagonisme dins del sistema fiscal local, de manera que ha passat de ser la segona figura tributària a ser la quarta, reduint-se'n la recaptació de manera significativa i generalitzant-se les situacions d'inequitat fiscal.

- a) Adaptació de la classificació d'activitats continguda en les tarifes de l'Impost (que són de 1990) a la Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques, en vigor des de l'1 de gener de 2009.
- b) Mantenir el sistema objectiu de quotes tributàries però actualitzant les tarifes, prèvia realització d'estudis per adaptar els mòduls o elements tributaris als resultats de l'activitat.
- c) Respecte de l'exempció per inici d'activitat, hauria d'aplicar-se al subjecte passiu exclusivament durant els dos primers anys d'exercici de la seva primera activitat i per a totes les activitats que realitzi en aquest període. S'hauria d'evitar la creació de noves empreses amb la finalitat exclusiva d'evitar el pagament del gravamen.
- d) Eliminació de l'exempció segons l'import net de la xifra de negocis a les persones jurídiques i, en tot cas, a les persones físiques, establint una exempció segons el benefici aplicable. Aquests beneficis s'haurien de definir d'acord amb la normativa dels impostos sobre la renda de les persones físiques, sobre la renda de no residents i sobre societats. Per tant, no estaria obligat a pagar el qui tingui pèrdues o uns beneficis molt reduïts.
- e) Aquest possible increment de la càrrega tributària hauria de compensar-se amb la possibilitat d'establir la deducció d'aquest impost en la quota dels impostos sobre la renda que recauen sobre persones físiques i jurídiques.
- f) Respecte als coeficients, es proposa la fixació del coeficient de ponderació en funció del benefici amb trams més reduïts i coeficients més elevats i el manteniment del coeficient de situació amb caràcter potestatiu, però amb un coeficient mínim d'1.

C. Impost sobre vehicles de tracció mecànica

- a) Es proposa que es defineixin com subjecte passiu de l'impost les persones físiques o jurídiques i les entitats a què es refereix l'article 35.4 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària (LGT), que siguin propietàries dels vehicles. No obstant això, a aquests efectes es presumiria propietari aquella persona al nom de la qual constés el vehicle en el permís de circulació, excepte prova en contrari.
- b) S'han d'establir mesures per evitar la deslocalització, i la competència fiscal entre municipis als efectes d'atraure empreses amb un nombre important de vehicles, que finalment comporta una reducció important de la recaptació global i una distorsió de l'impost.
- c) Respecte a la gestió tributària, proposem que la gestió, liquidació, inspecció i recaptació, així com la revisió dels actes dictats en via de gestió tributària, corresponguin a l'ajuntament del domicili fiscal del subjecte passiu, d'acord amb l'article 48 LGT. Es presumiria com a domicili del subjecte passiu aquell que consti en el permís de circulació del vehicle, excepte prova en contrari.
- d) Els tipus de gravamen s'haurien d'establir en funció de les emissions contaminants (2 i d'altres), adaptant l'impost a la normativa europea d'emissions contaminants, igual que l'impost especial sobre determinats mitjans de transport. En aquest sentit, s'han d'eliminar les bonificacions de caràcter mediambiental existents actualment. La millor solució seria conservar l'estructura actual de l'impost, regulant la possibilitat que els ajuntaments puguin establir coeficients per modular les quotes segons les emissions oficials de 2 i la resta d'emissions contaminants.

D. Impost sobre construccions, instal·lacions i obres (ICIO)

- a) Respecte a la seva base imposable, se'n proposa una definició clara segons el pressupost d'execució material, amb inclusió de la maquinària i les instal·lacions amb vocació de permanència i indispensables per al funcionament de l'obra. Per al càlcul de la base imposable, també s'hauria d'establir que no se'n pogués deduir l'import de conceptes que no estiguin identificats i individualitzats en el pressupost (de la construcció, obra o instal·lació) presentat per l'interessat.
- b) D'altra banda, existeixen una sèrie de supòsits la subjecció dels quals a l'ICIO ha estat litigiosa, a causa de la redacció del fet imposable en la i la seva vinculació a la llicència d'obres. Tots ells haurien de ser inclosos expressament en el fet imposable, ja que concorre l'element de capacitat econòmica. En particular, així succeeix amb els projectes d'urbanització i les obres d'envergadura considerable i que afegeixen molt de valor al terreny en qüestió.
- c) Respecte a la gestió tributària d'aquest impost es proposa una definició d'ingrés a compte a l'inici de les obres i una definició de liquidació o autoliquidació en concloure-les, segons el pressupost d'execució material i situant l'import en aquest moment.
- d) Caldria estudiar la possibilitat d'establir tipus de gravamen diferenciats en funció de la tipologia de la construcció, i la potestat dels municipis d'establir aquests tipus, dins d'uns límits determinats.

e) Finalment, es proposa l'eliminació de la deducció en la quota d'aquest impost de la llicència urbanística.

E. Impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana

a) En primer lloc, s'haurien de regular de manera expressa tots els supòsits de no subjecció admesos per la jurisprudència i en diverses lleis.

b) Respecte a la base imposable, es proposa modificar-ne la definició, amb la finalitat que, a efectes de càlcul, es tingui en compte el valor real de l'immoble en el moment de l'import, no el seu valor cadastral.

D'altra banda, no tindria sentit la reducció actual practicada en la base imposable continguda en l'apartat tercer de l'article 107 del text refós vigent de la LHL.

c) També seria necessari gravar el tràfic immobiliari més especulatiu, quan es produeixen importants guanys, i no han de quedar fora de l'àmbit de tributació, com fins ara, les transmissions realitzades abans de transcorre un any des de l'anterior.

d) Respecte al tipus de gravamen, hauria de ser considerada una reducció del tipus màxim del 30%, ja que no es tindria en compte el valor cadastral de l'immoble sinó el seu valor real en la base imposable.

F. Impost municipal sobre despeses sumptuàries, en la modalitat que grava l'aprofitament dels vedats de caça i pesca

La proposta consistiria en modificar el text refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local, aprovat per Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 abril 1986, amb la finalitat que els ajuntaments des d'aquest moment puguin actualitzar els seus valors d'aprofitament, mantenint-se els grups de tributació actuals, mitjançant la corresponent ordenança, amb l'obligació d'informar les comunitats autònomes corresponents abans de la seva aprovació.

G. Beneficis fiscals

En termes generals i com ja s'ha avançat en algun impost en concret, es creu que els beneficis fiscals dels tributs locals s'han de delimitar, reduir i simplificar als efectes de millorar i facilitar la gestió tributaria i, a la vegada, millorar la capacitat recaptatòria dels tributs.

1.1.2. Taxes

En general, cal una ampliació de la repercussió sobre l'usuari dels costos dels serveis locals. És a dir, de les taxes i els preus públics, en la mesura que això podria aportar racionalitat tant a l'oferta pública dels serveis com a la seva demanda pel ciutadà. L'administració no ho pot cobrir tot, ja sigui gratuïtament o per sota del cost real. En aquest sentit, les demandes de la ciutadania fàcilment seran il·limitades si ignora el cost efectiu dels serveis.

A. Taxes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local

a) En relació amb el règim general de quantificació, es proposa l'extensió a altres supòsits dins de la llista oberta de situacions en les quals es pot exigir aquesta taxa. En aquest sentit, les línies elèctriques que discorren fora de les vies públiques municipals han de gravar-se, incloent també en aquest règim general les empreses explotadores de serveis de subministraments d'interès general que –ocupant vies públiques municipals– no afectin la generalitat del veïnat.

b) Delimitació de la quota tributària en funció de la utilitat temporal d'aquesta utilització o aprofitament, valorant-la en funció de paràmetres precisos.

c) Importància de l'informe tècnic econòmic, de caràcter preceptiu, amb una regulació adaptada a la constant jurisprudència en la matèria.

B. Taxes per la prestació de serveis o la realització d'activitats

a) Nova definició del fet imposable, a la LGT, amb l'admissió general de criteris de capacitat econòmica per a la fixació de les quotes.

b) Introducció de criteris mediambientals per a la configuració de les taxes i revisió de la llista oberta de supòsits en els quals es pot exigir.

c) Potenciació del criteri d'equivalència amb una definició clara dels costos de prestació del servei i de la realització d'activitats, assenyalant s'han d'incloure de manera obligatòria. Importància dels informes tècnic econòmics en aquestes taxes amb el preceptiu estudi de costos detallat per a cada servei.

1.1.3. Contribucions especials

Reforçament de les contribucions especials, com a forma de finançament de la realització d'obres públiques municipals o l'establiment o ampliació de serveis públics de caràcter municipal. S'ha d'estudiar la possibilitat, per a determinades inversions públiques, d'establir l'obligatorietat de contribucions especials per al seu finançament, eliminant-ne la voluntarietat per als ajuntaments.

1.2. Les transferències incondicionades: participació en els ingressos de l'Estat

En qualsevol sistema de finançament descentralitzat les transferències incondicionals actuen com element final de tancament del mateix sistema amb l'objectiu de garantir la suficiència financera de les entitats descentralitzades i, per tant, per cobrir l'hipotètic desfasament entre les necessitat de despesa i la capacitat fiscal pròpia. És per aquest motiu que en general, però especialment en el cas espanyol, representen un element fonament en els sistema de finançament local.

En tot cas ha de quedar clar que qualsevol modificació del sistema actual que no representi un augment molt considerable dels fons totals que l'Estat posa a disposició dels municipis no resoldria la situació d'insuficiència financera. Consegüentment, resulta imprescindible dotar de més recursos totals el sistema, i, per tant, incrementar globalment la participació en les ingressos de l'Estat.

La gran diversitat de municipis de l'Estat espanyol i de Catalunya fa recomanable mantenir un sistema dual, diferenciant en aquest aspecte els petits municipis, el límits d'habitants dels quals es podria fixar, a aquest efecte, en els 20.000 habitants, i la resta.

Tant en un cas com en l'altre, la població (amb coeficients de ponderació que cal revisar) ha d'ésser un element important amb els criteris de repartiment, però amb alguns dels ja utilitzats actualment s'han d'incloure nous criteris que considerin les peculiaritats de determinats tipus de municipis i, com diem, cal que aquestes transferències tinguin un efecte real d'igualar necessitats de despesa i capacitat fiscal efectiva.

Per a tots els municipis més grans de 20.000 habitants, s'ha de continuar amb un sistema que comporti la participació, segurament en uns percentatges substancialment més elevats, en la recaptació de l'IRPF dels seus residents i de l'IVA generat.

Particularment, caldria atendre les diverses categories de municipis de règim especial (municipis turístics, industrials, d'alta muntanya, historicoartístics...). L'aportació dels fons correspondria a l'Estat i consistiria en un percentatge de determinats ingressos estatals.

Pel que fa en concret als municipis turístics, disposen d'un finançament en els pressupostos de l'Estat que és manifestament insuficient. La revisió en profunditat dels ingressos dels municipis turístics hauria d'abastar els serveis propis adreçats a la seva població estable, les infraestructures bàsiques –d'extraordinària importància en la seva competitivitat– i els serveis propis de caràcter turístic.

Finalment com a mesura per resoldre la carrega que representa suportar l'IVA de les inversions municipals, es proposa dotar un fons amb tot l'IVA recaptat per l'Estat provinent de les inversions locals. Aquest fons a la vegada es distribuiria segons els criteris d'inversió generada, amb l'única restricció que aquests recursos s'haurien de destinar a inversió.

1.3. Transferències condicionades

Com hem afirmat anteriorment, la Carta europea d'autonomia local dissenya un règim clarament protector de l'autonomia financera local en la seva vessant de despesa. Els recursos (suficients i proporcionals) han de ser essencialment incondicionats (article 9.1 CEAL). Certament, la Carta no impedeix la possibilitat d'atorgar subvencions destinades a finalitats públiques concretes, de manera condicionada, però això "no haurà de causar perjudici a la llibertat fonamental de la política de les entitats locals, en el seu propi àmbit de competència" (article 9.7 CEAL).

Per tant, amb l'objectiu de poder reforçar l'autonomia local ha d'existir una tendència a que aquest tipus de transferències vagin perdent pes, en favor de les transferències incondicionades, de manera que els recursos que es destinin per aquesta via a les corporacions locals es consolidin via les anteriors, als efectes que cap administració superior estigui condicionant indirectament les actuacions dels municipis finançant determinades actuacions i no d'altres, i obligant-los a complementar aquest finançament d'actuacions que acabaran decidint en un nivell superior. Malgrat que en el cas de les transferències estatals aquest aspecte no és tant rellevant com en el cas de les transferències per l'Administració de la Generalitat, també cal incidir-hi.

Cal recordar que aquest tipus de transferències també tenen un altre problema associat, que és la gran complexitat burocràtica que comporten i que dificulta la gestió, especialment per als municipis més petits.

1.4. Endeutament

Referint-nos també a la CEAL, el seu article 9.8 afirma que “amb el fi de finançar les seves despeses d’inversió, les Entitats locals han de tenir accés, de conformitat amb la llei, al mercat nacional de capitals”.

Considerant que la funció de prestació és fonamental en l'àmbit local, sembla clar que el recurs a l'endeutament local ha d'aplicar-se, essencialment, en relació amb operacions d'inversió. Les restriccions legals no han de contradir l'article 9.8 CEAL, que permet l'endeutament local de conformitat amb la llei.

En tot cas, però, és d'evidència que el legislador haurà de respectar els estàndards de l'autonomia local previstos en la mateixa Carta.

L'endeutament és un instrument financer que resulta molt important per als ens locals. Les administracions locals som administracions inversores i, per tant, aquest recurs, amb les limitacions necessàries imposades per l'estabilitat pressupostària, resulta també fonamental. Cal alertar, per tant, que una limitació o restricció excessiva a l'endeutament, concretat amb una regulació excessivament dogmàtica i rígida, pot afectar greument la capacitat d'actuació i resposta de les corporacions locals. Per tant, mantenint l'estabilitat pressupostària com a objectiu essencial, caldrà procurar igualment una regulació flexible que permeti mantenir l'actuació inversora de les corporacions locals.

2. Sobre la llei de finances locals de Catalunya

Malgrat el predomini de la legislació estatal en matèria de finançament local, l'Estatut d'autonomia de 2006 ha atorgat a la Generalitat algunes competències rellevants en la matèria, si bé la creació i participació en la regulació de tributs propis dels ens locals de l'article 218 EAC han estat declarades inconstitucionals per la sentència del Tribunal Constitucional. Caldrà veure les possibilitats de fer efectives aquestes competències, en el futur més proper i, sobretot, en el moment d'impulsar la llei de finances locals de Catalunya, prevista expressament a l'Estatut.

En el moment concret de l'aprovació d'aquesta llei, l'ACM haurà de formular una proposta molt més concreta, global, que haurà de tenir la seva validació independent pel Consell Nacional. No obstant això, a continuació apuntem algunes consideracions de caràcter general al respecte.

Com ja hem afirmat en parlar de l'àmbit estatal, s'hauria de crear el consorci cadastral previst a l'Estatut (article 221 EAC), per tal de dur a terme la gestió cadastral de l'IBI i de les valoracions cadastrals de tots els impostos estatals, autonòmics i locals al territori de Catalunya.

Quant als tributs, proposem la participació general dels municipis en impostos autonòmics a fi d'establir un fons de cooperació molt més ben dotat que l'actual. Particularment, en l'àmbit d'altres impostos, com els mediambientals (per exemple, en relació amb les pedreres) i en l'impost sobre l'electricitat, s'hi podrien establir participacions territorialitzades.

Pel que fa al repartiment de les subvencions generals, s'haurien de tenir en compte tots els tipus de municipis previstos en la legislació de règim local catalana (turístics, industrials, ramaders, d'alta muntanya...), d'acord amb el principi de diferenciació local (article 88 EAC).

En tot cas, caldria eradicar la pràctica consistent en les denominades subvencions condicionades. Les relacions financeres entre la Generalitat i les entitats locals es basen sovint en aquestes subvencions, com abans esmentàvem, que afecten l'autonomia local i que no sempre incentiven actuacions eficients. La proliferació de convocatòries és del tot excessiva, amb calendaris que no en faciliten la programació pels ajuntaments. A més, la subvenció sol generar una despesa local induïda, a més d'uns costos de tramitació considerables, no sempre assumibles per la totalitat de municipis.

Amb aquesta llei s'ha d'establir un sistema de finançament, definit, estable i suficient per als consells comarcals i, a la vegada, també ha d'esser aquest text legislatiu el que fixi el sistema de finançament de les futures vegueries.

3. A manera de corol·lari final: noves competències, nou finançament

Com hem reiterat al llarg d'aquesta ponència, especialment durant els últims anys –i tant a les Corts Generals com al Parlament de Catalunya– s'han aprovat un conjunt de normes que directament o indirectament amplien les competències de les corporacions locals, en creen de noves o simplement obliguen a finançar o cofinançar serveis públics que no han decidit les pròpies corporacions locals. Aquesta situació ha agreujat la ja difícil situació financera de les corporacions locals.

És per aquest motiu que, una vegada establert el sistema de finançament local, qualsevol nova norma que comporti noves competències o la seva ampliació ha de dur associada una nova font de finançament, que ha d'estar clarament establerta i quantificada. Si no fora així, malgrat que puguem assolir un bon sistema de finançament local, amb el pas del temps tornaria a quedar absolutament descompensat.

Com a conclusió, és necessari un nou sistema de finançament que s'haurà d'imposar en els propers anys. Moltes gràcies.

Joan Sabanza:

Moltes gràcies Sr. Bel, per l'exposició. Entenc que han quedat incorporades totes les esmenes que hagin pogut haver, per tant passariem a la votació. De totes maneres, abans de fer-ho voldria donar la benvinguda a la vicepresidenta l'Honorable Senyora Joana Ortega i a l'Honorable Conseller d'Interior, Senyor Felip Puig, que s'han incorporat a la nostra assemblea. Benvinguts.

Tal com estableix el reglament, la votació de la ponència es farà a mà alçada. La regla dels acords de l'assemblea és majoria simple dels vots, es a dir més vots en un sentit que en un altre.

Un cop debatuda la ponència es preceptiu ara ratificar-la i fer-ne la votació: teniu tres cartrolines dins del sobre ponència: la verda per votar a favor, la vermella en contra i teniu per últim la blanca. Ja que la votació es fa a mà alçada, us agrairia que mantinguéssiu el vot alçat un moment, per tal que l'organització els pugui comptar. S'aprova per unanimitat.

El següent punt de l'ordre del dia és una adaptació estatutària, que legalment i reglamentàriament hem de fer. La senyora Anna Mochales farà l'exposició de la proposta, en què consisteix i després passarem, si s'escau, a la seva aprovació.

Anna Mochales:

L'adaptació dels estatuts de l'Associació Catalana de Municipis, s'ha fet necessària arran de la regulació que ha portat a terme el codi civil de Catalunya, de les associacions i de les fundacions. Aquestes modificacions, més que modificacions, són precisions pel que fa a tota aquella regulació que el codi civil ha establert i que els estatuts de l'associació no eren exactament iguals. Seguint les modificacions, m'agradaria destacar les més importants que hi ha perquè les tingueu present: s'ha augmentat la representació dels ajuntaments en el Consell Nacional, han passat de ser 80 ens locals a 100. I la composició del comitè executiu s'ha modificat, és a dir, continuen sent 35 membres, però aquests seran membres nats. El President o Presidenta de l'associació, el president o presidenta del fòrum comarcal, el president o presidenta de joves regidors, els presidents o presidentes dels ens locals supracomaricals i l'alcalde o alcaldessa de la Ciutat de Barcelona. També formaran part del comitè executiu els vicepresidents i la resta de vocals que seran elegits pel consell nacional d'entre els seus membres, a proposta del president. El síndic de l'Aran tindrà també condició de convidat institucional i el secretari general i els altres membres que decideixi el comitè executiu podran participar en veu però sense vot.

Igualment destacar que de la resta de precisions, document que teniu a la vostra disposició, cal dir que el que es fa per adaptar aquests estatuts al codi civil és fer la redistribució de competències que ha estat necessària amb concordança amb el codi civil, i la periodicitat de les sessions. Amb aquestes modificacions i alguna precisió de redactat perquè als estatuts eren els inicials de l'associació, amb una modificació que va fer aquesta assemblea a l'any 2003 doncs algun article s'ha precisat el seu redactat, però bàsicament aquestes són les modificacions que s'haurien de tenir en compte per a la seva aprovació. Moltes gràcies.

Joan Sabanza:

Un cop presentada la proposta es preceptiu ara ratificar-la i fer-ne la votació: passem a la votació.

Vots a favor: per unanimitat.

Vots en contra: 0

Vots en blanc: 0

Per tant l'adaptació estatutària queda aprovada per unanimitat.

Estatuts entregats als assistents de l'assemblea, amb les modificacions aprovades ja incorporades:

ESTATUTS DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE MUNICIPIS I COMARQUES PREÀMBUL

L'Associació Catalana de Municipis i Comarques aplega en el seu ideari fundacional i constituïu dues línies de pensament prou clares: la del municipalisme i la del nacionalisme.

La del municipalisme, perquè entenem que el municipi és el nivell bàsic d'organització política i social, que permet als ciutadans participar en decisions que afecten directament el seu entorn i, al mateix temps, facilita a cada un d'aquests ciutadans els serveis bàsics per al seu desenvolupament.

No ha estat pas per atzar que els ajuntaments, entesos com a governs municipals, han assumit, des de sempre, serveis que sovint depassaven llur capacitat econòmica i de gestió. Per aquest motiu, l'Associació Catalana de Municipis i Comarques considera que cal potenciar al màxim la capacitat d'aquests ens i facilitar, en aquest mateix sentit, les iniciatives que facin possible que el municipi desenvolupi amb tota comoditat els serveis que els ciutadans li reclamen. Aquesta idea, que l'any 1981 va motivar la constitució d'aquesta ACM, continua vigent avui.

L'altra línia del nostre pensament és la del nacionalisme, perquè creiem que a Catalunya no es pot deslligar el fet municipal de la realitat social i política, és a dir, del fet nacional. El nostre país s'ha anat construint dia a dia des de tots i cadascun dels municipis que el conformen. Podem afirmar, per tant, que també la consciència nacional s'ha forjat amb la suma dels esforços dels pobles, de les viles, de les comarques i de les ciutats.

Aquest ideari del municipalisme nacionalista esdevé, doncs, un instrument de vertebració de les realitats locals en el projecte global de consolidació del país; és un ideari que té una llarga tradició al darrere, de la qual ens sentim i ens volem hereus, i que, en fer-lo seu l'ACM, es conjumina amb l'afany de col·laborar amb el Govern de Catalunya perquè la construcció diària del país no tan sols no es faci sense comptar amb les administracions locals sinó que aquestes hi tinguin i se'ls reconegui el paper que els correspon.

La nostra actuació ve guiada per aquestes dues línies que hem explicat i, per tant, pot englobar posicionaments ideològics, territorials, polítics i econòmics – per dir-ne només alguns – que, tot i ser diferents i, a vegades, divergents, s'hi mouen entremig.

En conseqüència amb aquest fet, declarem que la nostra exigència de consideració i respecte envers el municipalisme fóra incoherent si nosaltres mateixos no la tinguéssim envers els nostres afiliats.

El principi de l'autonomia local, consagrat per les lleis, ha d'estar, doncs, sempre per sobre de qualsevol altra consideració.

Tanmateix, entenem la defensa d'aquesta autonomia local no estrictament com una lògica posició de tolerància envers la llibertat i la capacitat inherents a cada ens a l'hora d'actuar i decidir, sinó també com una autoexigència que ens fa reclamar per a tots i cadascun d'ells la possibilitat de respondre d'una manera semblant o equivalent davant dels seus ciutadans. Cap municipi no deixa de tenir els mateixos drets o els mateixos deures a causa de la seva demografia, del seu pressupost, de la seva situació geogràfica, de la seva economia, de la seva composició social o de l'ideari dels qui el representen o el governen.

D'acord amb aquesta declaració i d'acord també amb el que ha estat una línia permanent de conducta d'aquesta ACM des del moment de la seva constitució, el principi d'"un municipi, un vot" ens permet afirmar que, a diferència d'altres maneres d'entendre el municipalisme, la nostra

garanteix realment una representativitat i un tracte idèntics a cada ens local que integra l'organització.

Així mateix i atenent al principi general que permet als municipis l'exercici de totes les activitats que les lleis no atribueixen específicament a altres administracions, aquesta ACM vetllarà per l'establiment de mecanismes que ho facin possible i, per tant, per la coordinació i, tant com convingui, per l'actuació conjunta d'aquells que tinguin necessitats o finalitats comunes.

Malgrat que no és un objectiu propi d'una organització que aplega exclusivament administracions de caire local fixar el marc legislatiu i l'aplicació territorial de les lleis i les normes que se'n desprenen, al seu dia l'ACM va promoure les comarques i va empènyer els legisladors catalans a donar-los rang polític i administratiu. Aquest reconeixement ha estat una prova palpable de la voluntat del poble de Catalunya de dotar-se d'una organització territorial pròpia que respongués a una realitat antiga però reiteradament renovada al llarg del temps.

Aquest fet suara esmentat i que distingeix l'ordenació del nostre territori de la que tenen altres pobles de l'Estat espanyol demostraria ja per si sol la procedència, la conveniència i fins i tot la necessitat d'una entitat municipalista que volgués actuar en defensa i representació de totes les administracions locals de Catalunya i només de Catalunya.

La nostra representativitat, però, va acompanyada del rebuig als posicionaments que ens volen restringir el camp d'actuació a l'àmbit estricte del territori que representem. Ben altrament, reivindiquem la participació activa dels nostres municipis i comarques en l'establiment d'una política estatal mitjançant la qual el rol de les administracions locals no existeixi només sobre el paper i en què llur participació en els pressupostos generals els permeti una capacitat financera que s'acordi amb les competències, els drets i les obligacions que el marc jurídic existent els atorgui.

Així mateix i des de la nostra condició de membres de ple dret de la Unió Internacional d'Administracions Locals (IULA), maldem pel reconeixement de les administracions locals arreu i col·laborem al mateix nivell amb altres organitzacions municipalistes, especialment les europees, de cara a l'intercanvi d'experiències i a la fixació de polítiques comunitàries que tinguin en compte que la construcció de l'Europa emergent no es pot fer al marge dels municipis, de les comarques i, en definitiva, de les administracions locals, s'anomenin així o d'una altra manera segons el país de què es tracti.

En definitiva, creiem que aquests estatuts ens han de permetre dur a terme amb eficàcia l'ideari i els objectius que aquest preàmbul explicita, atenent a la voluntat i a la lliure participació dels afiliats de l'ACM, que són els qui en darrer terme tenen la paraula.

PREÀMBUL

L'Associació Catalana de Municipis i Comarques aplega en el seu ideari fundacional i constituïu dues línies de pensament prou clares: la del municipalisme i la del nacionalisme.

La del municipalisme, perquè entenem que el municipi és el nivell bàsic d'organització política i social, que permet als ciutadans participar en decisions que afecten directament el seu entorn i, al mateix temps, facilita a cada un d'aquests ciutadans els serveis bàsics per al seu desenvolupament.

No ha estat pas per atzar que els ajuntaments, entesos com a governs municipals, han assumit, des

de sempre, serveis que sovint depassaven llur capacitat econòmica i de gestió. Per aquest motiu, l'Associació Catalana de Municipis i Comarques considera que cal potenciar al màxim la capacitat d'aquests ens i facilitar, en aquest mateix sentit, les iniciatives que facin possible que el municipi desenvolupi amb tota comoditat els serveis que els ciutadans li reclamen. Aquesta idea, que l'any 1981 va motivar la constitució d'aquesta ACM, continua vigent avui.

L'altra línia del nostre pensament és la del nacionalisme, perquè creiem que a Catalunya no es pot deslligar el fet municipal de la realitat social i política, és a dir, del fet nacional. El nostre país s'ha anat construint dia a dia des de tots i cadascun dels municipis que el conformen. Podem afirmar, per tant, que també la consciència nacional s'ha forjat amb la suma dels esforços dels pobles, de les viles, de les comarques i de les ciutats.

Aquest ideari del municipalisme nacionalista esdevé, doncs, un instrument de vertebració de les

realitats locals en el projecte global de consolidació del país; és un ideari que té una llarga tradició al darrere, de la qual ens sentim i ens volem hereus, i que, en fer-lo seu l'ACM, es conjumina amb l'afany de col·laborar amb el Govern de Catalunya perquè la construcció diària del país no tan sols no es faci sense comptar amb les administracions locals sinó que aquestes hi tinguin i se'ls reconegui

el paper que els correspon.

La nostra actuació ve guiada per aquestes dues línies que hem explicat i, per tant, pot englobar posicionaments ideològics, territorials, polítics i econòmics – per dir-ne només alguns – que, tot i ser

diferents i, a vegades, divergents, s'hi mouen entremig.

En conseqüència amb aquest fet, declarem que la nostra exigència de consideració i respecte envers

el municipalisme fóra incoherent si nosaltres mateixos no la tinguéssim envers els nostres afiliats.

El principi de l'autonomia local, consagrat per les lleis, ha d'estar, doncs, sempre per sobre de qualsevol altra consideració.

Tanmateix, entenem la defensa d'aquesta autonomia local no estrictament com una lògica posició de tolerància envers la llibertat i la capacitat inherents a cada ens a l'hora d'actuar i decidir, sinó també com una autoexigència que ens fa reclamar per a tots i cadascun d'ells la possibilitat de respondre d'una manera semblant o equivalent davant dels seus ciutadans. Cap municipi no deixa de tenir els mateixos drets o els mateixos deures a causa de la seva demografia, del seu pressupost,

de la seva situació geogràfica, de la seva economia, de la seva composició social o de l'ideari dels qui el representen o el governen.

D'acord amb aquesta declaració i d'acord també amb el que ha estat una línia permanent de conducta

d'aquesta ACM des del moment de la seva constitució, el principi d'"un municipi, un vot" ens permet

afirmar que, a diferència d'altres maneres d'entendre el municipalisme, la nostra garanteix realment

una representativitat i un tracte idèntics a cada ens local que integra l'organització.

Així mateix i atenent al principi general que permet als municipis l'exercici de totes les activitats que

les lleis no atribueixen específicament a altres administracions, aquesta ACM vetllarà per l'establiment

de mecanismes que ho facin possible i, per tant, per la coordinació i, tant com convingui, per l'actuació

conjunta d'aquells que tinguin necessitats o finalitats comunes.

Malgrat que no és un objectiu propi d'una organització que aplega exclusivament administracions de caire local fixar el marc legislatiu i l'aplicació territorial de les lleis i les normes que se'n desprenen,

al seu dia l'ACM va promoure les comarques i va empènyer els legisladors catalans a donar-los rang

polític i administratiu. Aquest reconeixement ha estat una prova palpable de la voluntat del poble de

Catalunya de dotar-se d'una organització territorial pròpia que respongués a una realitat antiga però

reiteradament renovada al llarg del temps.

Aquest fet suava esmentat i que distingeix l'ordenació del nostre territori de la que tenen altres pobles

de l'Estat espanyol demostraria ja per si sol la procedència, la conveniència i fins i tot la necessitat d'una entitat municipalista que volgués actuar en defensa i representació de totes les administracions

locals de Catalunya i només de Catalunya.

La nostra representativitat, però, va acompanyada del rebuig als posicionaments que ens volen restringir el camp d'actuació a l'àmbit estricte del territori que representem. Ben altrament,

reivindiquem la participació activa dels nostres municipis i comarques en l'establiment d'una política estatal mitjançant la qual el rol de les administracions locals no existeixi només sobre el paper i en què llur participació en els pressupostos generals els permeti una capacitat financera que s'acordi amb les competències, els drets i les obligacions que el marc jurídic existent els atorgui.

Així mateix i des de la nostra condició de membres de ple dret de la Unió Internacional d'Administracions Locals (IULA), maldem pel reconeixement de les administracions locals arreu i col·laborem al mateix nivell amb altres organitzacions municipalistes, especialment les europees, de cara a l'intercanvi d'experiències i a la fixació de polítiques comunitàries que tinguin en compte que la construcció de l'Europa emergent no es pot fer al marge dels municipis, de les comarques i, en definitiva, de les administracions locals, s'anomenin així o d'una altra manera segons el país de què es tracti.

En definitiva, creiem que aquests estatuts ens han de permetre dur a terme amb eficàcia l'ideari i els objectius que aquest preàmbul explicita, atenent a la voluntat i a la lliure participació dels afiliats

de l'ACM, que són els qui en darrer terme tenen la paraula.

Títol I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

L'Associació Catalana de Municipis i Comarques està constituïda per l'agrupació voluntària de municipis, comarques i altres ens locals de Catalunya.

Article 2

L'Associació Catalana de Municipis i Comarques té personalitat jurídica pròpia, conforme al que disposa la normativa vigent.

Assumeix la representació dels municipis, comarques i altres ens locals que la integren, en tots els àmbits i estaments, conservant la plena personalitat jurídica i política de cada ens local associat.

Article 3

L'àmbit territorial de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques és Catalunya.

Article 4

L'Associació Catalana de Municipis i Comarques pot tenir relacions de cooperació amb altres associacions similars de l'Estat espanyol i d'altres països. També pot adherir-se o tenir qualsevol altre tipus de relació amb les associacions internacionals que tinguin finalitats anàlogues.

Article 5

El domicili de l'ACM serà a Barcelona, sense perjudici que se'n puguin descentralitzar les activitats.

Es podran crear delegacions de l'Associació per prestar-ne els serveis a qualsevol punt del territori català. A l'acord de creació se'n regularà el règim.

Article 6

Els òrgans de l'Associació es podran reunir a qualsevol municipi català.

Article 7

L'Associació Catalana de Municipis i Comarques adopta la sigla "ACM" per representar l'associació.

Títol II

FINALITATS

Article 8

L'Associació Catalana de Municipis i Comarques té per finalitat representar, defensar i promoure els

interessos generals dels municipis, les comarques i els altres ens locals associats i, alhora, potenciar

l'autonomia local en el marc constitucional, de l'Estatut de Catalunya i de la legislació comunitària.

Article 9

Seràn funcions de l'ACM:

a) La representació dels interessos genèrics dels ens locals davant de les instàncies polítiques i administratives.

- b) El foment i la defensa de l'autonomia municipal.
- c) El foment i la defensa de la llengua i la cultura catalanes a la vida local.
- d) La promoció i l'elaboració d'estudis sobre problemes i qüestions municipals i comarcals.
- e) La difusió del coneixement de les institucions municipals i comarcals, encoratjant la participació dels ciutadans.
- f) Qualsevol altra funció que afecti directament o indirectament els associats.

Article 10

Per realitzar les finalitats esmentades, l'Associació:

- a) Representa els interessos dels seus associats davant de l'administració i altres òrgans i institucions públiques i privades.
- b) Estableix relacions de cooperació i d'altres tipus amb associacions nacionals i internacionals amb finalitats anàlogues.
- c) Estableix les estructures organitzatives pertinents.
- d) Facilita l'intercanvi d'informació sobre qüestions municipals i comarcals.
- e) Disposa de serveis d'assessorament per als seus associats.
- f) Organitza reunions, seminaris i congressos.
- g) Participa en reunions o sessions.
- h) Es dirigeix als poders públics i intervé, amb caràcter consultiu si escau, en la formulació de projectes oficials que es refereixin a les autonomies locals.
- i) Edita i promou publicacions.
- j) Realitza i promou qualsevol altra activitat que tingui relació amb els seus fins.

Títol III

ASSOCIATS

Article 11

Tots els municipis, comarques i altres ens locals de Catalunya poden ser membres de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.

Article 12

L'acord d'adhesió ha de ser pres pel ple de l'ens local i degudament comunicat a l'Associació.

Article 13

Tots els associats tenen dret a:

- a) Participar en l'Assemblea i en els òrgans de l'ACM, mitjançant els seus representants.
- b) Participar en la realització de les finalitats de l'ACM.
- c) Participar en l'elecció dels càrrecs de l'ACM i presentar-s'hi com a candidats, quan es compleixin les formalitats establertes als estatuts i, si escau, al reglament de règim intern.
- d) Utilitzar els serveis de l'ACM.
- e) Sol·licitar i rebre aclariments i informes mitjançant els òrgans facultats per fer-ho.

Article 14

Són deures dels associats:

- a) Acatar els principis bàsics de l'ACM.
- b) Complir els acords adoptats pels òrgans de l'ACM.
- c) Contribuir al sosteniment econòmic de l'ACM satisfent, almenys, la quota establerta i aprovada anualment per l'òrgan competent.
- d) Assistir a les reunions de les Assemblees generals i d'altres òrgans a què siguin convocats.
- e) Actuar de manera que no contradigui les finalitats de l'ACM.
- f) Participar en les activitats que constitueixen l'objecte social de l'ACM.

Article 15

La condició d'associat es perdrà:

- a) Per decisió de l'associat, presa per acord del ple respectiu, que ho haurà de comunicar a l'Associació.
- b) Per l'impagament de les quotes. El Comitè Executiu pot suspendre de la condició de membre de

l'Associació a l'ens local que no hagi abonat les seves quotes durant dos anys.

c) Per sanció imposada d'acord amb el reglament intern, quan s'incorri en les accions o omissions sancionades d'aquesta manera en el reglament.

La baixa tindrà efecte a partir del 31 de desembre de l'any que es comuniqui l'acord.

Títol IV

ÒRGANS DE GOVERN

Article 16

Els òrgans de govern de l'Associació són els següents:

- a) L'Assemblea.
- b) El Consell Nacional.
- c) El Comitè Executiu.
- d) La Presidència.

El mandat dels òrgans de govern de l'Associació és de quatre anys i s'haurà de renovar, necessàriament,

abans de sis mesos a partir de la constitució dels ajuntaments.

Els membres dels òrgans de govern hauran d'ocupar la presidència de les entitats locals associades.

La pèrdua de la condició representativa que li atorgui el mandat en comportarà la destitució.

El reglament intern que reguli el desenvolupament de les sessions dels òrgans de govern podrà permetre la delegació del vot d'acord amb la normativa aplicable.

CAPÍTOL I

L'ASSEMBLEA

Article 17

L'Assemblea és l'òrgan màxim de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques. Està formada pels representants dels ens locals associats.

Cada ens local associat disposarà d'un vot, exercit per la persona que n'ocupi la presidència.

El reglament intern que reguli la sessió de l'Assemblea podrà permetre la delegació del vot d'acord amb la normativa aplicable.

Article 18

Correspon a l'Assemblea:

- a) Elegir el Consell Nacional.
- b) Elegir el President o Presidenta.
- c) Aprovar el pla d'actuació general de l'Associació, la gestió dels òrgans de govern, el pressupost i els comptes anuals.
- d) Modificar els estatuts.
- e) Acordar la forma i l'import de les contribucions al finançament de l'Associació així com les aportacions al patrimoni de l'associació, si escau.
- f) Acordar la transformació, fusió, escissió o dissolució de l'Associació i nomenar-ne la comissió liquidadora.
- g) Acordar l'ingrés i la baixa en federacions o confederacions.
- h) Deliberar sobre altres qüestions de caràcter general que afectin els objectius de l'Associació.
- i) Aprovar totes les resolucions que cregui necessàries per desenvolupar millor les activitats i les finalitats de l'Associació.
- j) Qualsevol altra tasca que li sigui atribuïda d'acord amb les lleis i aquests estatuts.

Article 19

L'Assemblea es reunirà en sessió ordinària, almenys, una vegada cada any i, en tot cas, en el termini

de sis mesos a partir de la constitució de les entitats locals.

Es reunirà amb caràcter extraordinari quan ho acordi el Consell Nacional per iniciativa pròpia o a petició del 10% dels ens locals associats. En aquest cas haurà de tenir lloc en el termini de trenta dies a comptar de la sol·licitud.

La convocarà el President/a, amb caràcter ordinari amb un mes d'antelació com a mínim i amb caràcter extraordinari amb una antelació mínima de quinze dies.

Article 20

Per a la constitució vàlida de l'Assemblea caldrà, en primera convocatòria, la presència o la representació de la majoria dels ens locals associats. En segona convocatòria, no abans d'una hora

des de la primera, l'Assemblea quedarà constituïda qualsevol que hi sigui l'assistència.

Article 21

A la convocatòria s'acompanyarà l'ordre del dia amb els assumptes a tractar, incloent-hi, necessàriament,

qualsevol qüestió que dintre de les finalitats de l'Associació hagi estat sol·licitada per, almenys, el 10% dels ens locals associats.

Article 22

Les sessions de l'Assemblea seran dirigides per una Mesa, designada en començar cada sessió a proposta del Comitè Executiu.

L'Assemblea deliberarà sobre tots els assumptes de l'ordre del dia i els resoldrà.

A les sessions extraordinàries només es pot deliberar i prendre acords sobre els punts concrets que

figurin a l'ordre del dia.

Article 23

Els ens locals podran delegar el vot a un altre ens, mitjançant escrit adreçat a la Mesa, en els termes

que determini el reglament intern de la sessió. Això no obstant, cap membre de l'Assemblea no pot

representar més de cinc ens locals.

Article 24

Amb caràcter general, els acords de l'Assemblea s'adoptaran per majoria simple.

CAPÍTOL II

EL CONSELL NACIONAL

Article 25

El Consell Nacional és l'òrgan de direcció de l'Associació en el període entre assemblees. Està format per un màxim de 100 membres elegits per l'Assemblea.

Article 26

Correspon al Consell Nacional:

- a) Dirigir l'actuació de l'Associació durant l'interval comprès entre dues sessions de l'Assemblea.
- b) Elegir i separar, d'entre els seus membres, un màxim de 24 vocals del Comitè Executiu.
- c) Aprovar aportacions econòmiques extraordinàries.
- d) Aprovar i modificar el reglament de règim intern.
- e) Vetllar pel compliment de les resolucions de l'Assemblea.

Article 27

El Consell Nacional es reunirà en sessió ordinària almenys dos cops l'any. També es reunirà amb caràcter extraordinari quan ho acordi el Comitè Executiu o a petició del 10% dels seus membres.

Serà convocat pel President/a com a mínim amb quinze dies d'antelació. En cas d'urgència, es podran convocar les sessions amb una antelació mínima de setanta-dues hores.

En cas de reunir-se a petició dels associats, la reunió s'haurà de celebrar en un termini màxim de trenta dies a comptar de la sol·licitud.

Article 28

A la convocatòria s'acompanyarà l'ordre del dia amb els assumptes a tractar, incloent-hi, necessàriament,

qualsevol qüestió que dintre de les finalitats de l'Associació hagi estat sol·licitada per, almenys, el 10% dels membres del Consell Nacional.

Article 29

Les sessions del Consell Nacional estaran dirigides pel President/a, que estarà assistit pels Vicepresidents/tes. La persona que ocupi la Secretaria General exercirà les funcions de secretaria del CN.

El Consell Nacional deliberarà sobre tots els assumptes de l'ordre del dia i els resoldrà.

A les sessions extraordinàries només es podrà deliberar i prendre acords sobre els punts concrets que figurin a l'ordre del dia.

Article 30

Amb caràcter general, els acords del Consell Nacional s'adoptaran per majoria simple. Les votacions, si ho demanen els 2/3 dels presents, seran nominals.

CAPÍTOL III

EL COMITÈ EXECUTIU

Article 31

El Comitè Executiu està integrat per 35 membres:

Essent-ne membres nats el President/a, el President/a del Fòrum Comarcal, el President/a del Fòrum

de Joves Regidors, els presidents/tes de les administracions locals supracomarcal i l'Alcalde/essa

de la ciutat de Barcelona.

Els Vicepresidents/tes i la resta de vocals seran elegits pel Consell Nacional d'entre els seus membres,

a proposta del President/a.

El Síndic/a de l'Aran tindrà la condició de convidat institucional.

El Secretari/a General i aquells altres membres que el Comitè Executiu estimi oportú, participaran amb veu i sense vot.

Article 32

Les atribucions del Comitè Executiu són les següents:

a) Preparar i executar els acords del Consell Nacional.

b) Executar els acords de l'Assemblea.

c) Administrar el patrimoni.

d) Aprovar la proposta de pressupost i aprovar la proposta d'aportacions econòmiques extraordinàries.

e) Constituir, modificar, transferir, cancel·lar i retirar tota mena de dipòsits i fiances, obligacions o hipoteques, mitjançant efectiu, valors o avals bancaris provisionals o definitius.

f) Concretar i disposar de crèdits bancaris amb garantia personal o amb pignoració de valors en bancs i establiments de crèdit, firmant les pòlisses i els documents corresponents.

g) Elegir, a proposta del President/a, el Secretari/a General.

h) Dirigir la realització d'estudis i orientar les publicacions.

i) Mantenir les relacions amb els poders públics i amb altres organitzacions que tinguin finalitats similars a les de l'Associació.

j) Admetre els nous membres.

k) Nomenar els representants de l'ACM en aquells organismes on tingui representació.

l) Establir els mecanismes de cooperació amb entitats públiques i privades que tinguin finalitats anàlogues.

ll) Establir les estructures organitzatives internes.

El Comitè Executiu pot delegar en un o més dels seus membres les facultats que estimi convenients

per aconseguir ser més operatiu.

Article 33

El Comitè Executiu es reunirà, almenys, un cop cada dos mesos. També ho farà quan ho demanin el 10% dels seus membres.

CAPÍTOL IV

EL PRESIDENT/A

Article 34

El President/a de l'Associació serà elegit per l'Assemblea d'entre els seus membres. Correspon al President/a la representació legal de l'Associació.

Article 35

El President/a de l'ACM també serà President/a del Consell Nacional i del Comitè Executiu.

Article 36

El President/a tindrà les atribucions següents:

- a) Convocar les sessions de l'Assemblea i convocar i presidir el Consell Nacional i el Comitè Executiu.
- b) Proposar al Consell Nacional el nomenament dels membres del Comitè Executiu.
- c) Proposar al Comitè Executiu el nomenament o la destitució del Secretari General.
- d) Vetllar pel compliment dels acords de l'Assemblea, el Consell Nacional i el Comitè Executiu.
- e) Delegar facultats als vicepresidents/tes, els vocals i el Secretari/a General.
- f) Nomenar els vicepresidents/tes.
- g) Assumir qualsevol altra funció que li sigui delegada pel Consell Nacional o el Comitè Executiu, o que no estigui atribuïda a altres òrgans de l'ACM.

Títol V

ALTRES ÒRGANS

CAPÍTOL I

LA SECRETARIA GENERAL

Article 37

Per assegurar directament el funcionament dels serveis de l'Associació es constitueix la Secretaria General, que dirigirà el Secretari/a General.

Article 38

Al Secretari General, que no caldrà que tingui la condició prèvia de membre de l'Associació, li correspon:

- a) L'ús de la firma social i la representació de l'Associació a tots els actes, judicials i extrajudicials en els quals tingui interès i davant de qualsevol autoritat, organisme o entitat pública o privada.
- b) Organitzar i dirigir els serveis tècnics i administratius.
- c) Contractar, nomenar, ascendir, suspendre, sancionar i acomiadar el personal de l'Associació, assignant-li els sous i les gratificacions que corresponguin.
- d) Lliurar, endossar, acceptar, cobrar i descomptar lletres de canvi i altres documents de gir; requerir protesta per manca d'acceptació o de pagament.
- e) Mantenir, obrir i cancel·lar en qualsevol banc o establiment, comptes corrents i de crèdit; firmar xecs, ordres, pòlisses i altres documents; demanar i conformar o rebutjar extractes i ròssecs de comptes.
- f) Efectuar pagaments i cobraments per qualsevol títol i quantitat.
- g) Contractar assegurances de tota mena, firmar les pòlisses i els documents corresponents i fer efectives, si escau, les indemnitzacions.
- h) Dirigir, rebre i contestar requeriments i notificacions, celebrar actes de conciliació, comparèixer davant de qualsevol jutjat, audiència i altres tribunals; davant de qualsevol altra autoritat, instar, seguir i terminar, com a actor, demandat o en qualsevol altre concepte, tota mena d'expedients, judicis i procediments; practicar tot allò que permetin les lleis de procediment, sense limitació, estant facultat per absoldre posicions.
- i) Realitzar qualsevol acte en compliment de la representació, en el gir o el tràfic mercantil, de l'Associació.
- j) Gestionar les subvencions, els convenis econòmics i qualsevol mena de quantitat i cobrament que hagi de percebre, per qualsevol concepte, de qualsevol organisme o entitat pública o privada, i firmar els documents públics o privats que siguin necessaris o convenients.
- k) Sol·licitar assentaments als registres de la propietat i als mercantils.
- l) Qualsevol gestió necessària per a la gestió dels interessos de l'ACM. Qualsevol tràmit per a l'obtenció dels sistemes electrònics necessaris, així com la introducció de totes aquelles novetats tecnològiques que es puguin produir.
- m) Qualsevol altra funció que li hagi estat atribuïda per la llei, els estatuts o el reglament de règim intern.

Article 39

Prèvia autorització del Comitè Executiu, el Secretari/a General pot atorgar tota mena de poders per delegar a tercers les seves facultats.

Article 40

El Secretari/a General actuarà sota la dependència del President/a i del Comitè Executiu. Així mateix, exercirà les funcions de secretaria del Consell Nacional.

Article 41

El nomenament, la destitució i el cessament del Secretari General serà aprovat pel Comitè Executiu, a proposta del President/a. El seu mandat coincidirà amb el dels òrgans de govern de l'ACM.

CAPÍTOL II

LES COMISSIONS

Article 42

Podran constituir-se comissions de treball per elaborar estudis i formular propostes sobre qüestions directament relacionades amb les finalitats de l'ACM.

Article 43

Seràn funcions bàsiques de les comissions:

- a) Defensar i promoure els interessos dels associats en qüestions concretes.
- b) Programar i coordinar les qüestions d'interès comú dels seus membres.
- c) Totes aquelles que se li atribueixin en l'acord de constitució de la comissió.

Article 44

Per crear una comissió, caldrà que ho proposin els associats, el Consell Nacional o el Comitè Executiu. Cada comissió establirà la seva estructura interna i les seves normes de funcionament, que en cap cas no podran contradir aquests estatuts ni el reglament de règim intern. En tot cas, hauran de preveure l'elecció i la regulació de la presidència i els mecanismes de participació dels càrrecs electes i els tècnics.

Títol VI

EL FÒRUM COMARCAL

Article 45

Dins de l'ACM es constitueix el Fòrum Comarcal, que aplega els consells comarcals. Aquest Fòrum establirà la seva estructura interna i les seves normes de funcionament. Aquestes normes hauran de ser ratificades pel Comitè Executiu.

Article 46

El President/a del Fòrum Comarcal és membre del Comitè Executiu.

Article 47

El Fòrum Comarcal té com a finalitats específiques:

- a) La representació a tots els nivells dels interessos de les comarques.
- b) La fixació de les directrius d'actuació generals en relació amb els consells comarcals.
- c) La promoció i l'elaboració d'estudis sobre problemes i qüestions comarcals.
- d) Qualsevol altra finalitat que afecti directament o indirectament els associats.

Títol VII

EL FÒRUM DE JOVES REGIDORS

Article 48

Dins de l'ACM es constitueix el Fòrum de Joves Regidors, que aplega els joves regidors dels ens locals associats i els regidors o consellers comarcals de l'Àrea de Joventut. Aquest Fòrum establirà la seva estructura interna i les seves normes de funcionament. Aquestes normes hauran de ser ratificades pel Comitè Executiu.

Article 49

El President/a del Fòrum de Joves Regidors és membre del Comitè Executiu, amb veu i sense vot.

Article 50

El Fòrum de Joves Regidors té com a finalitats específiques:

- a) La coordinació d'actuacions dels joves regidors i regidors de joventut associats.
- b) La promoció i l'elaboració d'estudis sobre problemes i qüestions dels joves regidors i de política juvenil.
- c) Qualsevol altra finalitat que afecti directament o indirectament els associats.

Títol VIII

EL PATRIMONI I EL RÈGIM ECONÒMIC

Article 51

Els ingressos de l'Associació es componen de:

- a) Quotes ordinàries.
- b) Aportacions extraordinàries.
- c) Subvencions.
- d) Rendiment d'activitats, serveis i publicacions.
- e) Operacions de crèdit.

Article 52

Les quotes ordinàries tindran caràcter anual. El Comitè Executiu en fixarà la quantia tenint en compte el principi d'equitat distributiva.

Títol IX

MODIFICACIÓ DELS ESTATUTS

Article 53

La modificació dels Estatuts haurà de ser aprovada per l'Assemblea.
L'acord de modificació haurà de ser aprovat per majoria simple.

Títol X

DISSOLUCIÓ DE L'ASSOCIACIÓ

Article 54

L'acord de dissolució haurà de ser aprovat en una sessió extraordinària de l'Assemblea convocada

amb aquest únic objecte, amb el vot favorable de tres quartes parts dels presents. Inclourà el nomenament de la comissió liquidadora.

En cas que hi hagi béns sobrants, s'adjudicaran en concepte de donació a la Generalitat de Catalunya.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

Per desenvolupar i aplicar aquests Estatuts, el Consell Nacional pot aprovar un Reglament de Règim Intern.

Disposició addicional segona

L'ACM pot establir, per aconseguir les seves finalitats, sistemes de col·laboració i qualsevol altre tipus de relació amb associacions i entitats, firmant a aquest efecte el protocol corresponent que contindrà els drets i deures de cada una de les entitats.

Correspondrà al Consell Nacional aprovar els protocols.

Disposició addicional tercera

L'ACM pot constituir, per aconseguir, les seves finalitats, qualsevol entitat o institució prevista per la llei.

Joan Sabanza:

.....
Tot seguit farem la proclamació dels resultats a consellers nacionals i a president. En primer lloc els de Consell Nacional. El resultat final ha estat:

Vots sí: 346

Vots no: 3

Vots blancs: 3

Abstencions: 3

Això representa un 98% de vots afirmatius, per tant queden nomenats tots els membres que figuraven a la llista de votació del Consell Nacional.

Joan Sabanza:

Procedim ara a fer la proclamació dels resultats de les votacions del President de l'ACM, com sabeu només hi havia una candidatura la del Sr. Miquel Buch, alcalde de Premià de Mar i el resultat ha estat:

Vots sí: 350

Vots no: 3

Vots blancs: 2

Per tant, un 98,5% dels vots, i queda nomenat president de l'Associació Catalana de Municipis el Sr. Miquel Buch.

Es demana al Sr. Buch que pugi a l'escenari, juntament amb el Sr. Esteve que li fa entrega de la vara i el Sr. Buch li fa entrega d'un petit regal.

Miquel Buch:

Honorable Vicepresidenta, Joana Ortega, Honorable Conseller d'Interior, Felip Puig, alcaldes, alcaldesses, regidors i regidores, Presidents de les Diputacions de Consell Comarcals, amics i amigues:

Les meves primeres paraules vull que siguin d'agraïment a tantes i tantes persones que al llarg d'aquests anys han compartit amb mi el camí que m'ha dut fins aquí, entre d'altres, als regidors i regidores de Premià amb qui treballem plegats.

Permeteu-me també que agraeixi l'esforç i la dedicació a les persones que m'han precedit en aquesta responsabilitat a l'ACM: en Ramon Montañà, l'Arcadi Calzada, en Josep Azuara, en Juli Sanclimens, en Pere Macias, en Josep Grau, la Pilar Blasco, en Joan Maria Roig i per acabar, i molt especialment, a en Salvador Esteve i en Josep Maria Matas

Els, juntament amb la resta de secretaris generals, l'equip humà i una llarga llista de col·laboradors més, són els responsables que avui l'Associació Catalana de Municipis i Comarques hagi esdevingut l'entitat municipalista de referència al nostre país. Amb gairebé 1.000 associats.

Presidents, a tots, moltes gràcies. Espero ser un digne continuador de la vostra trajectòria i espero exercir el càrrec de President amb la mateixa dedicació, esforç, humilitat i il·lusió.

La veritat és que em sento molt feliç. Fa anys que tinc l'oportunitat d'estar al servei dels ciutadans i ciutadanes des del meu ajuntament, des del món local, des de la primera línia. Primer com a regidor, ara com a alcalde.

Per mi és tot un honor i sobretot un repte que m'hagueu fet confiança per estar al capdavant de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques. I des d'ara mateix em poso al servei de tots vosaltres i del món local en general, ajuntaments, consells comarcals, diputacions... per treballar al servei dels ens locals de Catalunya.

Però no acaba aquí la meva satisfacció. Per una persona com jo, nacionalista, enamorat de la meva nació, poder contribuir a la construcció nacional de Catalunya, poder estar al servei del país i al servei de les persones des de la Presidència de l'ACM, és un privilegi. Per aquest motiu, us vull agrair molt sincerament la vostra confiança.

I fer-ho en aquest mandat, un mandat que tot i que serà difícil per la situació econòmica, serà també el moment d'escriure junts noves pàgines en la nostra història. Després de 30 anys, Catalunya necessita un canvi de rumb, un nou horitzó ampli de mires, sense renunciar a res, per poder continuar construint un país on tothom pugui tenir oportunitats. Un país de progrés i benestar, un país pròsper, modern, solidari, culturalment ric i divers, un país dinàmic i emprenedor. El país que volem i que ara no ens deixen tenir. El país que hem somiat per als nostres fills. Però ara és al nostre abast poder decidir el nostre futur col·lectiu, i des dels ajuntaments ens toca ser-hi, més que mai. El nou país es construirà també, i sobretot, des de cadascun dels pobles del nostre país.

I aquest camí que ha marcat el President Mas, la transició nacional catalana, ens ha de dur aquells anhels i reivindicacions que com a país legítimament tenim.

Estic convençut que els ajuntaments continuarem tenint un paper protagonista en aquest camí. El món local som l'essència de la política, representem el dia a dia dels ciutadans, el batec dels nostres pobles.

La política local, moltes vegades menystinguda, representa la proximitat, el pols del país, el termòmetre social més fidel de què disposem.

Els ajuntaments, des de sempre, hem sabut connectar amb els anhels, les esperances, els problemes i les reivindicacions de milions de veïns i veïnes de tots els pobles, viles i ciutats de Catalunya.

I el que és més important: hem sabut donar resposta a aquestes necessitats, tan individuals com col·lectives, des d'una perspectiva i un esperit de servei als interessos de la col·lectivitat.

Nosaltres som els que estem al costat dels nostres conciutadans, nosaltres els coneixem, sabem què pensen, què els preocupa, quines són les seves pors.

La proximitat ens permet interpretar millor la societat i poder decidir amb seguretat. Ens ajuda a aprendre, ens ajuda a canviar. Ens ajuda a fer que els nostres pobles i ciutats siguin millors cada dia.

I ho hem de fer, n'estic convençut, amb una nova manera de fer política i recuperant aquells valors que són tan nostres i que estan també en crisi: l'esforç, el gust per la feina ben feta i el respecte.

I això és el municipalisme tal i com jo l'entenc. I per això crec fermament en el paper dels municipis, com a peça indispensable per al progrés de pobles ciutats i països.

Amb aquesta idea i amb aquest esperit, afronto avui aquesta nova responsabilitat. Si sóc alcalde, si he estat alcalde, és perquè he tingut sempre una voluntat de servei, una voluntat d'ajudar les persones, els veïns i veïnes. De contribuir a l'interès comú. Com a nou president de l'ACM, des d'ara, em mou continuar millorant el país des dels seus municipis, amb aquesta altra manera de fer política, que passa pels valors com he dit, però també passa per estar a prop de la gent, essent conscients que la política no és la finalitat, sinó l'instrument del que disposem per canviar allò que no ens satisfà.

Tots sabem que la conjuntura actual ens complica el dia a dia, ens fa endarrerir per un temps els nostres somnis col·lectius, i les millores als nostres municipis. Però també ens ha de fer veure les coses d'una altra manera.

Des de 1979 els ajuntaments hem tingut una fal·lera per invertir en equipaments que enteníem que els ciutadans necessitaven. Per crear més serveis i de més qualitat.

I les administracions supramunicipals han abocat importants quantitats per poder fer front a aquestes inversions. Però el que va començar el 79, no va durar massa, i paulatinament s'ha anat reduint. Per dir-ho amb paraules planeres, el miracle de la multiplicació dels pans i els peixos s'ha acabat.

I el que m'han explicat alcaldes amb més trajectòria que jo, em fa pensar on som ara. Són temps complicats per a moltes famílies, per a moltes empreses, i també per les administracions.

Per això ara, és temps per a l'enginy, per a la imaginació, per a l'eficàcia. És temps de repensar, de reestudiar, d'adaptar-se i d'acceptar-se, de convertir les amenaces en oportunitats, fugint de la resignació, i dels debats estèrils i mancats de rigor sense saber a on van a parar. No podem parlar de supressió de municipis sense haver provat d'altres solucions. La nostra història, la nostra tradició ha estat forjada amb la voluntat de generacions i generacions de persones que han treballat i contribuït a fer créixer els nostres pobles i ciutats perquè ara en una equació simple algú pensi que eliminant del mapa alguns pobles tot anirà millor.

Proposo lluitar més que mai per continuar servint els ciutadans i ciutadanes dels nostres pobles i ciutats. Proposo tenir els debats que calgui i estudiar indret per indret quina és la millor solució i quina proposta se li escau més. Sabent que haurem d'emmotllar les propostes a la singularitat del país.

I comptem amb una voluntat decidida de tots nosaltres de prosperar i progressar poder continuar servint els catalans i catalanes des del món local. Sent solidaris, fent esforços i sacrificis per fer del tot el que representem quelcom millor.

I superarem aquesta cruïlla. I estic convençut que plegats trobarem el millor camí, un camí que ens farà créixer i ens enfortirà pel futur.

I ho hem de fer, perquè els municipis han tingut, tenen i volem continuar tenint un paper fonamental en la construcció nacional de Catalunya i, per això, vetllarem fermament pel seu desenvolupament efectiu, eficient i tenaç. Des de fa prop de 30 anys, l'ACM ha contribuït decididament a la defensa de l'autonomia local i per l'actualització de la seva línia de pensament i d'acció basada en la *representativitat i igualtat d'oportunitats*.

I això passa per una defensa aferrissada del món local, per una reivindicació valenta i decidida, per un enfortiment del paper del municipalisme català que ens faci capaços de resoldre favorablement els reptes dels municipis catalans - que són, en definitiva, reptes de país – per tal que els ens locals puguin prestar un serveis públics de més qualitat.

I per això hem d'exigir l'establiment d'un marc competencial ajustat a la realitat local i la superació de les greus limitacions de les hisendes locals.

El que fa trenta anys que reclamem, avui s'ha convertit en una necessitat vital.

Som i volem ser. Volem construir, volem servir. Ara bé. Hem de disposar dels recursos necessaris per afrontar amb èxit les competències i iniciatives que tenim. Els problemes i les necessitats dels municipis són també problemes i necessitats del país. Per això, em proposo sumar esforços per reclamar un nou règim local i una millora del finançament municipal. I contribuir, com a administracions com som de primer nivell, a la consecució del pacte fiscal per Catalunya que resolgui aquesta necessitat vital, de la Generalitat de Catalunya però també de totes les administracions locals.

Si ho fem junts, si aprofitem la força conjunta de tots els municipis i administracions locals del País, aconseguirem tenir un rol actiu i decisiu en relació amb el futur del món local.

El millor reconeixement que se li pot fer al municipalisme, és dotar als ajuntaments dels recursos que li pertocuen, d'acord amb els serveis que presta.

La Catalunya moderna, cohesionada i equilibrada del S.XXI s'ha de bastir amb la complicitat i col·laboració dels municipis. Per aquest motiu, em proposo continuar la tendència ja iniciada en el darrer mandat: la de l'acció conjunta del municipalisme català. Les relacions entre ambdues entitats municipalistes, tenint en compte que a ambdues ens uneix la voluntat de defensar a tots els ens locals de Catalunya, s'ha de fonamentar en una col·laboració estreta i en moltes ocasions unitària. Ens uneixen més coses que no pas ens separen.

Mireu, l'ACM, en tots aquests anys, a banda de ser la institució de referència defensora dels interessos dels ajuntaments del país, de l'autonomia local i de la reivindicació del paper dels ens locals, ha esdevingut també una entitat prestadora de serveis.

Cada vegada més, els ajuntaments hem pogut gaudir de les diferents iniciatives que han sorgit de l'ACM i que han estat beneficioses per molts i molts ajuntaments. La formació, tant dels empleats públics com dels càrrecs electes, l'assessorament jurídic i comptable, la fundació privada d'habitatge públic, la fundació privada per a la prevenció de riscos laborals, la contractació centralitzada, ... Només per citar-ne alguns...

Em proposo reforçar aquesta carta de serveis. Em proposo adaptar-la a les noves necessitats, fomentar el treball conjunt, en xarxa. Em proposo que afrontem conjuntament problemes que ens afecten a tots, la immigració o la nova ciutadania, la prestació dels serveis socials, les polítiques actives de creació d'ocupació, de foment de l'emprenedoria, la compra agregada de serveis, el foment de la participació ciutadana com a eina que ens acosti als ciutadans, la mediació en els conflictes veïnal.

Si compartim els problemes, si compartim les experiències en sortiran més solucions. Serem més forts com més defensem plegats els interessos dels municipis.

Els que em coneixeu sabeu que treballo amb la mà estesa. Que escolto i que busco solucions.

Vull ser la veu de tots. Vull continuar amb el compromís de l'ACM de vetllar per la Igualtat d'Oportunitats per a tots, visquem on visquem, hem de tenir les mateixes oportunitats, tant a nivell individual com col·lectiu. Per això celebren enormement l'entrada de l'Ajuntament de Barcelona a l'ACM, o de Girona, o de tantes ciutats que han fet justícia i formen part de l'ACM, però em satisfà enormement veure la diversitat que ens fa ser millors. Els petits municipis, els grans, els mitjans, els consells comarcals, les Diputacions és la nostra realitat, la realitat de Catalunya.

Junts contribuïrem a fer del nostre país un referent al món i aixecarem Catalunya com hem fet tantes vegades a la nostra història. Decidint el nostre futur. I ho farem des del municipalisme.

Amics i amigues, fugiré dels protagonismes individuals, treballarem plegats, compartirem junts les angoixes i els neguits que tenim. Serviré des d'aquesta institució als pobles petits i a les ciutats grans, amb humilitat, al costat vostre, amb l'energia i la il·lusió que tots els servidors públics tenim per treballar pels nostres pobles, pels nostres veïns i veïnes i per Catalunya.

Compto amb tots vosaltres.
Moltes gràcies!!!

Joan Sabanza:

Sr. Buch, no baixi de l'escenari. Aprofitant que fa 30 anys es va constituir la nostra associació, ara voldríem homenatjar la gran tasca de tots els presidents de l'ACM, des del 81 fins el darrer president, el Sr. Esteve. si us plau, agrairia que pugessin a l'escenari:

Salvador esteve
Joan Maria Roig
Pilar Blasco
Josep Grau
Pere Macias
Juli Sanclimens
Josep Azuara
Arcadi Calzada

i, per últim, el primer president, Ramon Montañà, que ja no es troba entre nosaltres i per tant agrairia que la seva muller pogués també pujar a l'escenari. Montserrat Riera.

Joan Sabanza:

Ara agrairia al bon amic Joan Roig, que adrecés unes paraules en nom de tots els presents:

Joan Roig:

Honorable Vicepresidenta, honorable Conseller, alcaldes, alcaldesses, regidors i regidores, Presidents de les Diputacions, de Consell Comarcals, expresidents..., amics i amigues.

M'han encomanat, i per a mi és un honor, que us adreci una paraules en nom de tots els presidents de l'ACM. D'en Ramón Montañà, que avui no ens pot acompanyar, òbviament, però que ens acompanya la seva vídua, i que ja vam tenir oportunitat a Vic, a la sala de la columna de reproduir fa pocs anys un homenatge:

Joan Maria Roig, Pilar Blasco, Josep Grau, Pere Macias, Juli Sanclimens, Josep Azuara, Arcadi Calzada. Vull agrair en nom de tots el president, l'amic Salvador Esteve i al secretari general en Josep Maria Matas, aquest gest de l'ACM. Us asseguro que per a nosaltres no és un tema menor, protocol·lari. Tot el contrari; li donem una gran importància perquè vàrem aprendre a estimar i estimem l'ACM. Ha marxat en Manel Bustos, però també volia dirigir-li unes breus paraules. Em complau que aquell camí que vam iniciar fa uns anys, pugui coincidir i que per lo tant l'acció dels ajuntaments compartida, pugui anar endavant i em complau especialment quan sento que se sent satisfet especialment per la invitació que li fa el Conseller Felip Puig, per poder participar des d'el principi en l'elaboració d'una llei que és tant important per a nosaltres.

Em toca ara, de totes formes, felicitar el nou president de l'ACM i desitjar-li molta sort. Amb la nostra sincera i desinteressada col·laboració si la necessita. Podem i volem continuar rendint un servei al municipalisme i a l'ACM: President, Miquel Buch, estem a la teva disposició.

M'han de permetre unes breus consideracions personals que són compartides per tots els expresidents. Jo vaig deixar la presidència de l'ACM a l'any 2007 i ho vaig fer amb una gran emoció. Vàrem poder consolidar, projectar i prestigiar una institució plenament dedicada al servei dels ajuntaments, dels electes i especialment del país. Per a mi i per a l'ACM, fer municipalisme és anar més enllà de la simple gestió quotidiana, que s'ha de fer, però el nostre municipalisme significa també voler aplicar una manera d'entendre el país, un model de construcció de Catalunya. Això és, ha estat i serà l'ACM. A partir de l'impuls de tots els seus presidents, de tots els municipis, alcaldes, regidors. Però l'ACM ha reeixit també per a tota la gent de la casa. Des del secretari general, Josep Maria Matas, a la Marta i a totes les dones i homes que configuren l'equip tan important que és l'ACM. A tots ells, moltes gràcies.

Acabo reiterant l'agraïment de tots els presidents de l'ACM, Salvador Esteve, per la seva feina ben feta, i vull llançar un missatge que sempre ha estat l'ideari de l'ACM, fer avançar el país des dels municipis, amb els reptes del progrés de tots i cadascun dels ajuntaments, al servei dels nostres ciutadans. Vinguin d'on vinguin, visquin on visquin, amb les mateixes possibilitats de promocionar-se individual i col·lectivament.

Visca l'ACM i Visca Catalunya.

Joana Ortega:

Bon dia. En primer lloc, Sr. Miquel Buch, Honorable Conseller d'interior, President de la Diputació de Barcelona, President de la Diputació de Tarragona, President de la Diputació de Lleida, Delegat territorial, President del grup Parlamentari de CiU, Diputats, Diputades, vicepresidents de les Diputacions, Alcaldes i alcaldesses.

En primer lloc jo voldria felicitar l'ACM per aquesta Excel·lent jornada i per aquesta ponències, el resultat d'aquestes sens dubte seran molt útils per a tots plegats. Jo crec que avui hi ha hagut aquí una gran quantitat de sentit comú en totes i cadascuna de les intervencions. Per tant, felicitació a l'ACM que a més a més ara fa just 30 anys es van reunir a Vic i amb allò d'un ajuntament un vot, posar tota la força en la defensa del municipalisme. Avui, després de 30 anys, els quasi centenar d'alcaldes avui s'ha transformat en un miler d'entitats que donen suport a aquest fet. I per tant, avui amb l'elecció del nou president, culmina un procés molt important d'expansió, però sobre tot de consolidació del que és el municipalisme català, del que és aquesta Associació Catalana de Municipis. Jo President et felicito perquè penso que avui l'ACM ha fet una cosa molt important, com és el reconeixement i l'elogi de tots els Presidents que han fet aquesta tasca, i l'han fet d'una manera valenta, i que més a més varen aportar el seu esforç. Vull fer extensible la felicitació en nom del govern a tots els expresidents i al president que amb el seu talent, el seu recolzament personal i amb el seu altruisme han posat el seu gra de sorra tant important en el municipalisme. Avui també, si em permetes president, que l'Ajuntament de Girona i especialment al de Barcelona s'hagin incorporat a l'ACM, amb tota normalitat. Arribat aquest moment, vull expressar-li 5 o 6 reflexions:

El reconeixement del govern a tots els alcaldes i a tota aquella gent que de manera vocacional es dedica al món local. El President ho deia, i es diu en moltes ocasions, l'alcalde és aquell polític més vocacional, és més que el representant d'una administració, és el líder de la comunitat.

Valors com l'empatia, la proximitat, el compromís, són valors que les persones que són al capdavant dels municipis els tenen i són molt importants. Un altre valor és l'altruisme, i això em permet lligar amb una afirmació que feia abans el President quan agràia a la seva família el fet de poder estar aquí i jo crec que hem de fer un reconeixement a la família de les persones que ens dediquem i us dediqueu en el món local perquè és un món molt vocacional i si no hi haguessin totes aquelles persones que ens permeten seguir endavant, que ens animen en moments complicats i que sempre són allà, segurament això seria molt més complicat.

Quan la crisi hagi passat, haurem de tornar a parlar de les remuneracions dels alcaldes.

Uns alcaldes que no viuen aïllats, tal com es va dir en el tercer congrés de municipis de Catalunya, Catalunya comença en el nostre ajuntament. Realment són els que comparteixen les inquietuds, sovint també els mals de caps més simples i a vegades més quotidians. Això es quan diem que Catalunya som tots.

Són temps de crisi econòmica i això comporta nous reptes, però també és cert que planteja noves oportunitats. Oportunitats per reflexionar, oportunitats per replantejar què fem des dels governs.

Necessitem simplificar, aquesta és una prioritat del govern de la Generalitat. Dintre d'aquest context hem iniciat un conjunt d'iniciatives, algunes d'elles tant senzilles com coordinar administracions. Sense duplicar, sense fer una cursa de competències.

Tots anem en la mateixa direcció. S'ha acabat el moment dels contracorrents: seguirem parlant amb Diputacions, Consells Comarcals i totes les entitats municipalistes. Per tirar endavant tot un seguit d'actuacions per millorar la situació financera dels nostres municipis. Aquí cal un canvi de paradigma, fins ara hem fet inversions d'un país ric, que no ho érem. Cal seguir invertint amb més seny i prioritant, que cada inversió té un manteniment. També com demanen molts i molts alcaldes, menys burocràcia, menys burocràcia i més eficàcia.

Aquest és un govern amb voluntat d'escoltar i compartir i de buscar complicitats. Hem engegat un programa, que venia de l'anterior legislatura, el "viure al poble", però l'hem adaptat. Hem prioritzat diferents programes en la línia que siguin útils, que siguin viables. Ara es diu "viure al poble+" on es fa un pagament per avançat ja que som conscients de les dificultats de trobar cofinançament. Ara en poden gaudir ajuntaments de fins a 3.000 habitants.

Cal fer un esforç perquè la gent estigui a gust al seu municipi, si és així el poble retindrà talent, retindrà emprenedors i el poble podrà prosperar. Des del govern som conscients que les administracions no ho podem fer tot, i que no ho hem de fer tot. I segurament haurem de dir que no a moltes peticions, però també hem de fer pedagogia del consens, del partenariat públic i privat, de contar amb el tercer sector.

Vull acabar felicitant la tasca de l'antiga junta, del seu president en Salvador Esteve, jo quan vaig arribar a la meua responsabilitat actual, el vaig trucar i vaig trobar en el president una persona dialogant, comprensiva, disposada en tot moment. President (Esteve) moltes gràcies per la teua tasca, moltes gràcies per les teves facilitats. Permet-me també que agraeixi la tasca d'en Josep Maria Matas, perquè tots sabem que això és com una parella de fet i la feina que es fa moltes vegades des de l'ombra i des de primera línia per tal de facilitar acords i les accions. Una felicitació a tota la junta, al seu secretari general i al seu president.

Una felicitació molt especial al nou president i a la seva junta, amb les seves paraules ha marcat molt clarament cap a on ha d'anar el municipalisme al segle XXI.

President, conseller i tots i cada un dels alcaldes, moltes gràcies a tots per la seva atenció i felicitats en aquesta nova etapa.

S' aixeca la sessió, essent les 14:00 hores del migdia

